MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CAGO

ANTROJI DALIS
DRAUGAS
Šeštad., birželio 1,
1957

MOKSLAS ★ MENAS LITERATŪRA

PART TWO
DRAUGAS
Saturday, June 1,
1957

POEZIJOS KRIZĖ

Nykimas kaikurių formų. Moderniosios poezijos vaizdas. Poezija ir romantizmas. Hegelio romantizmo supratimas. Poezija ir kalba. Prozos ir poezijos kalba.

Nykimas kaikurių poezijos formų

Ar yra pagrindo šiandien rūpintis poezijos likimu? Kokio nors dalyko likimu rūpintis reikia tada, kai grėsia pavojus jam išnykti ar susigadinti. Ar poezija šiandien yra tokioje būklėje, kad ji keltų likiminį klausimą?

Atrodo, kad yra pagrindo tokį klausimą kelti. Mes galime pastebėti reiškinių, kurie šitokį klausimo statymą pateisina. Visų pirma atkreipkime dėmesį į tai, kad yra dingęs iš literatūros toks žanras, kaip poema. Sunku įsivaizduoti šiandien rašytoją, kuris rašytų poemą. Dar sunkiau įsivaizduoti skaitytoją, kuris ją skaitytų. Putiną šiandien dar kaikas augština už jo romaną "Altorių šešėliai", bet visi yra užmiršę jo jaunystės poemą "Kunigaikštis Žvainys". Poemos vietą šiandien yra užėmęs romanas.

Panašiai yra atsitikę su kitu, mažesnės reikšmės poetiniu žanru — balade. Eilėmis parašytas legendinis kūrinys yra išėjęs iš mados. Jo vietą yra užėmusi legendinė novelė. Taigi, poetiniuose žanruose vyksta kažkoks pasikeitimas. Nors eilėraščių mes dar turime, tačiau pvz. griežtos formos eilėraščių, kaip sonetas, jau nebematome poezijos rinkiniuose.

Dar didesnis perversmas negu žanrų srityje vyksta pačioje poezijos celėje: jos eilutėje arba sakinyje. Visiems yra jau žinoma, kad modernioji poezija yra atsisakiusi ritmo ir rimo.

Ritmas poezijoje yra tam tikras žodžių laiko pasikartojimas grupuojant ilgus ir trumpus skiemenis. Tačiau nuo ilgų ir trumpų skiemenų derinimo vakarų kultūra atsisakė dar klasikiniais laikais. Moderniosios kalbos labiau mėgsta kirtį, negu trumpus ir ilgus skiemenis. Dėl to jau pora tūkstantmečių kaip poezija rimuojama pasigaunant kirčiuotų ir nekirčiuotų skiemenų.

Įdomią išimtį šiuo atžvilgiu padarė Donelaitis, parašydalas savo "Metus" senoviška metrine eilėdara, hegzametru. Tačiau sakoma, kad ir jis vietoj ilgo ir trumpo skiemens paėmė kirčiuotą ir nekirčiuotą skiemenį. Nors šį klausimą dar vertėtų patyrinėti. Mat lietuvių kalba yra ne tokia, kaip kitos moderniosios kalbos, kurios be kompromisų pasidavė kirčio viešpatavimui. Ji ne tik neturi pastovaus kirčio, bet turi priegaidę, t. y. kažkokį pratęsimą. Dėl to gali būti, kad skiemenų ilgumas ir trumpumas nėra taip svetimas lietuviškai eilėdarai, kaip kitoms moderniškoms kalboms.

Tačiau tai yra istorija. Šiandien niekas neeiliuoja ne tik donelaitiškai, bet ir maironiškai. Ritmas darosi kažkoks nuobodus ir poeziją varžantis reiškinys. Naujojoje poezijos eilutėje vietoje pasikartojimo mes laukiame greičiau kokio nuotykio, kuris sužadintų nuostabą. Poetai šiandien nori laisvo ritmo, kur viena eilutė nevaržytų kitos; kur kiekviena eilutė būtų pati sau.

Panašiai iš mados yra išėjęs ir rimas. Rimas, kaip žinome, yra eilutės pabaigos skiemens atitikimas kuriai nors iš ankstesnių eilučių. Senesnėje poezijoje rimas buvo tvarkomas gana tvirtų dėsnių. Šiandien jis baigia išnykti iš poezijos. Tiesa, šiandien poezijoje atsiranda tam tikras rimo pakaitalas, vadinamas asonansu. Asonansas yra netobulas rimas. Rimas remiasi priebalsių ir balsių panašiu skambėjimu, pvz., gaudžia, laužia. O asonansas remiasi tik balsių panašiu atsiliepimu. Tai yra tarsi aidas. Ta ryškioji balsė, kelis kart pasigirsdama eilutėse suteikia joms atitinkamą spalvą.

Kaip bebūtų su asonanso reikšme naujojoje poezijoje, bet jis rimo neatstoja. Ir štai, akivaizdoje to, kad dingsta pagrindiniai poezijos žanrai: poema ir balada; kad dingstą dvi pagrindinės išraiškos priemonės: ritmas ir rimas, mes turime pagrindo klausti: kas darosi su poezija. Ar ji pati nenyksta?

Tas klausimas kyla ne tik pas mus, bet visur. Tai galima pastebėti ir angliškoje poezijoje Amerikoje. Š. m. balandžio 6 d. žurnalas "New Yorker" įsidėjo M. Bishop eilėraštį, kurio autorius sielojasi mūzų likimu, kad jos neliktų bedarbės. Jam ypač rūpi, kas bus su epo mūza Caliope ir meilės poezijos mūza Erato. Kad neliktų bedarbėmis, Calliopei jis siūlo užsiimti Hollywoodo reikalais, o Erato užsiimti televizijos menu, nes ir jam reikia mūzos.

Moderniosios poezijos vaizdas

Norėdami rasti atsakymą į mūsų klausimą turime pirmiausiai pasižiūrėti, kaip atrodo šiandieninė poetinė kūryba. Šiam už daviniui atlikti labai naudingą pagalbą suteikia šveicarų žurnalas "Schweitzer Rundschau", kuris 1955 m. išleido specialų numerį (vasario-kovo mėn.), skirtą viso pasaulio dabartinės poetinės kūrybos apžvalgai. Rinkinys apima beveik visus pasaulio tautas, kurios reiškiasi moderniojoje poezijoje. Nebuvo iš jo išskirtos nei tautos esančios anapus geležinės uždangos.

Žinoma, kiekvieno poezijos rinkinio vertė daug priklauso nuo redaktorių. Tačiau, atrodo, kad šis rinkinys yra gerai vertinamas. Kito šveicarų žurnalo "Orientierung" bendradarbis, apžvelgdamas šį moderniosios poezijos rinkinį, sakosi jame radęs tai, ko visiškai nesitikėjęs. Jis manė, kad įvairių kraštų ir srovių poetai sudarys tokį neaprėpiamą mišinį, kuriame visiškai nieko nebus galima pastebėti. Tačiau, dideliam jo nustebimui moderniojoje poezijoje, nepaisant jos didelių skirtingumų, jis rado labai vieningą vaizdą. Štai jo paties žodžiai: "Nepaisant, atrodo, didžiausio skirtumo tarp kraštų, kaip pvz. Prancūzija ir Ispanija; nepaisant labai skirtingų nuotaikų tame pačiame krašte, kaip pvz. Vokietijoje, kur viena nuo kitos skiriasi trys didžiosios "B": Broch, Brecht ir Ben; nepaisant taip vadinamų dviejų veidų poezijoje, kurių vienas, sataniškai piktžodžiaujantis stovi nihilizmo tarnyboje, kitas — jieško prarastojo rojaus; nepaisant viso to, bendra šių laikų dvasios laikysena yra pritrenkiančiai vieninga".

Kas yra tas vieningumas, kuris pasireiškia pas katalikus ir nihilistus? Modernioji poezija iškalbingai byloja, kad įprastas gyvenimo ritmas yra sugriautas. Įprastinė žmogaus gyvenimo tvarka yra suardyta. Žmogus yra praradęs ligšiolinę savo perspektyvą su pasauliu ir su žmogumi pačiame savyje. Šiandieninė poezija liudija, kad mes išgyvename didelį dvasinį perversmą. Net politiniai perversmai nestengia šio dvasinio perversmo sukelti.

Rinkinio redaktoriai bando paaiškinti, iš ko kyla šis dvasinis perversmas. Jie sumini dvi priežastis, kurios yra sugriovusios įprastinę žmogaus gyvenimo ritmiką. Tos priežastys esančios: technikos perversmas ir psichologinis perversmas.

Modernioji technika yra visiškai sumaišiusi ligšiolinius mūsų erdvės ir laiko išgyvenimus. Sąvokos kaip: toli ir arti; ilgai ir trumpai šiandien yra visai susimaišiusios. O jos sudaro nemažą temą poetiniuose išgyvenimuose.

Dar daugiau reikšmės moderniajai poezijai turi psichologiniai dabartinio žmogaus nusiteikimai. Jis nori dienos švieson išvilkti savo pasąmonės išgyvenimus. Visus savo "Aš" išgyvenimus, kurie vyksta pasislėpę nuo jo sąmonės, jis nori pamatyti dienos šviesoje.

Būdinga, kad anksčiau stipriai pasireiškusi titaniškai išdidi kuriančio žmogaus laikysena yra visiškai dingusi iš šiandieninės poezijos.

Poezija ir romantizmas

Iš šios apžvalgos mes matome, kad mūsų laikų poezija yra kas tik norite, tik ne klasiškai ramus ir išbaigtas grožio išgyvenimas. Šiandieninė poezija teikia mums vaizdą kažko dar verdančio, dar nebaigto. Tai yra kažkoks dar nepasibaigęs nuotykis .

Ta proga mes susitinkame su vienu svarbiu mūsų temai klausimu: koks yra moderniosios poezijos santykis su proza, su romanu? Ar romano forma ir jo dvasia nėra taip stipriai paveikusi poetinę kūrybą, kad eiliuotinę kūrybą būtų pasmerkusi mirčiai.

Šia proga mums gali kilti klausimas, ar poezijos krizė nėra atėjusi iš romantizmo. Norėdami rasti atsakymą į šį klausimą, mes turime grįžti prie romantizmo ir galimai giliau jį pažinti.

Kai mes norime pažinti romantizmą giliausiose jo prasmėse, tai nėra turbūt labiau autoritetingo vadovo, kaip filosofas Hegelis. Jis ir pats buvo romantinių laikų žmogus ir savo estetikos studijose yra palikęs gilų romantizmo suvokimą.

Hegelio romantizmas

Hegelis savo meno paskaitose, skaitytose Heidelberge 1818 metais daug dėmesio skyrė romantizmui ir jį laikė labai augštu meno raidos laipsniu. Pasak jo "šiame naujajame panteone (t. y. romantizme) visi dievai yra nuversti nuo sostų. Juos surijo subjektyvizmo banga. Vietoj plastinio politeizmo menas dabar žino tik vieną Dievą, vieną Dvasią, vieną absoliutinę nepriklausomybę... (354 psl.). Taigi, nepaisant savo visuotinumo ir vieningumo, romantinis menas Hegeliui atrodė subjektyvus ir asmeniškas.

Kad galėtume suprasti. kaip

(Nukelta į 3 pusl.)

Nadas Rastenis

LIETUVA TIK VIENA

Nors daug, daug žvaigždžių dausose,
Rytuose ir vakaruose,
Keliauja platumos keliais,
Ir mirga meilės spinduliais,
Bet iš daugybės, tik viena,
Tik saulė šypsosi diena,
Tik saulė šypsosi diena.

Nors šiam pasauly daug šalių,
Nedidelių ir didelių —
Kur ošia platūs pušynai,
Ir žydi gražūs žolynai —
Bet mums tikai viena sava,
Tai mūsų žemė, Lietuva,
Tai mūsų žemė, Lietuva.

Todėl iš visų šalių,
Tiktai Lietuvą aš myliu,
Myliu jos bakužes senas,
Dainuoju jos gražias dainas —
Ir kai migsiu šaltai, tyliai,
Aš atiduosiu širdį jai,
Aš atiduosiu širdį jai.

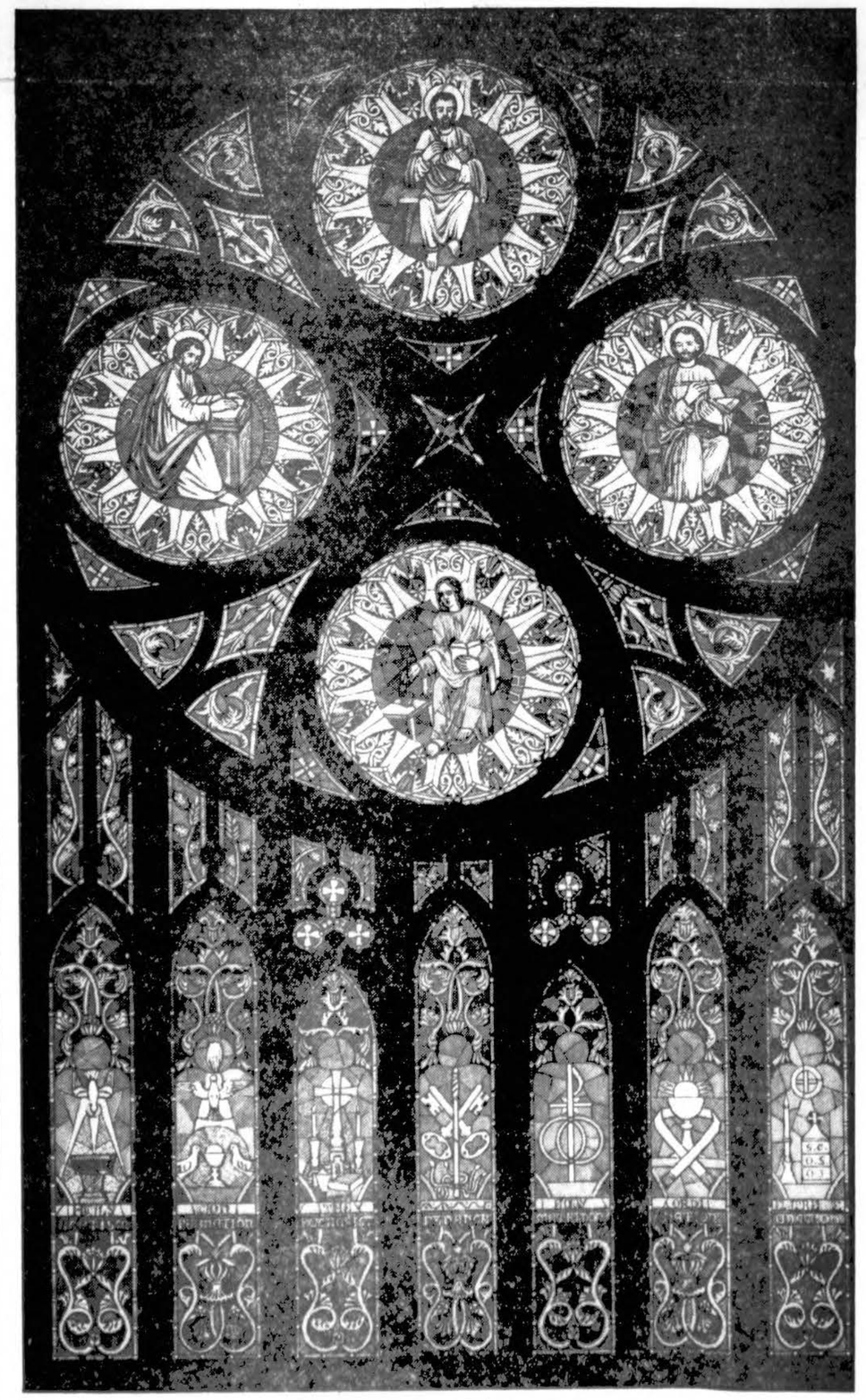

Vitražo eskizas Šv. Juozapo bažnyčiai Gary, Ind. Dail. A. Valeška

Kultūrinė kronika

● **Trijų mūsų dailininkų — Vytauto K. Jonyno, Adomo Galdiko ir Juozo Pautieniaus** kūrinius ateinančią savaitę turės progos pamatyti Toronto miestas, Kanadoje. Miela, kad šie mūsų dailininkai yra susilaukę palankaus vertinimo net ir kitataučių spaudoje.

Iliustruotas meno žurnalas "Arts", išeinąs New Yorke, gegužės mėn. laidoje informuoja apie Adomo Galdiko kūrinius, išstatytus Feigl galerijoje New Yorke.

Pasisakoma teigiamai apie A. Galdiko sukurtus darbus Maine valstybėje ir Meksikoje. Esą šio tapytojo kūryboje glūdi muzikiniai pradai.

Kiek anksčiau apie A. Galdiką labai palankiai atsiliepė ir kiti meno žurnalai ir didžioji New Yorko spauda. Rezultatai tokio įvertinimo buvo labai aiškūs: suruošus šio dailininko kūrinių parodą, arti trečdalio jo darbų nukeliavo į muzėjus ir galėrijas. Tie nemirtingi kūriniai amžiais bylos apie talentingojo lietuvio sukurtas spalvines simfonijas.

Apie Vytauto K. Jonyno kūrybinius laimėjimus randame žurnaluose "The New York Times", 'A'rt News", "Art Digest", "American Artists" ir kt. Paskutinysis žurnalas savo laiku įsidėjo net 10 V. K. Jonyno būdingiausių darbų iliustracijų. Apie naujausius šio menininko laimėjimus, suteikiant jam premiją ir medalį, plačiau rašė prieš porą mėnesių didžioji New Yorko spauda. Dabar dailininkas savo studijoje įtemptai dirba užbaigdamas vitražus, skirtus Market Parko šventovei Chicagoje.

Apie J. Pautieniaus laimėjimus amerikiečių meno parodose neseniai rašė savo sekmadieniniame priede "Roto", "Chicago Daily News", o prieš porą mėnesių — keturi didieji Chicagos dienraščiai informavo savo skaitytojus apie šio lietuvio laimėjimus. Šiuo metu dail. J. Pautieniaus du premijuoti kūriniai yra amerikiečių parodose. "Žiema Kalnuose" — All Illinois of Fine Arts Inc., ir peisažas Meno Institute. Į Toronto parodą dailininkai duoda naujausius savo kūrinius. A. Galdikas — sukurtus rudens vaizdus prie Atlanto krantų ir Meksikoje, V. K. Jonynas — įspūdingąsias akvarelės ir medžio raižinius, o J. Pautienius — būdinguosius savo peizažus, nutapytus įvairiose Illinois valstybės vietose.

● **Vlado Jakubėno muzikos studija** baigia ruoštis savo metiniam pasirodymui, kuris įvyks šeštadienį, birželio mėn. 15 d. 6 val. vakaro Curtis Hall salėje 410 S. Michigan Ave. Dalyvaus per 30 jaunų pianistų; bus ir dainininkų grupė, amerikiečių ir lietuvių; jų tarpe — laimėjusi pirmą premiją per Immiarant's Protective League suruoštą jaunųjų talentų konkursą Vita Valikonytė (koloratūra, A. Leparskio mokinė vokalinėje srityje), o taipgi ir Chicagos publikai žinoma solistė Stasė Pautienienė.

● **Kun. Vlado Budrecko** "Giesmę už tėvynę" išleido "Muzikos Žinios". Giesmei kompozitorius parinko prel. Maironio žodžius "Apsaugok Augščiausias". Kūrinys — mišriam chorui, tačiau galima giedoti ir vidutiniam balsui solo arba, arba, transponavus tercija žemyn, unisono. Giesmė patvirtinta Bažnytinės Muzikos komisijos Pittsburgho vyskupijoje. Savo kūrinį autorius dedikavo arkiv. dr. J. Skvireckui.

● **Juozas Bertulis** yra sukūręs didingai skambantį "Laisvės himną", panaudodamas P. Vaičiūno žodžius.

● **Vainikuotoji Šiluvė.** Štiokiu pavadinimu leidinį spaudai paruošė kun. St. Yla, išleista Immaculata spaustuvėje Putname, Conn. Leidinys pasirodė ryšium su šventinimu ten pastatytos naujos Šiluvos Marijos statulos, kuri pagal V. Kašubos planus iškalta Italijoje.

Leidinys turi 16 puslapių, gausiai iliustruota mūsų dailininkų kūrinių reprodukcijomis: K. Varnelio vitražų M"arijos Apsireiškimas" ir "Stebuklingas Šiluvos paveikslas"; toliau: T. Valiaus — Apsireiškimas Šiluvoj ir nuotrauka Šiluvės Statulos Putname. Ji čia tokia sava, lietuviška ,su mielu kūdikėliu ant rankos.

Tekste duodama Šiluvos šventovės istorija, jos apsireiškimas 1608 m., aprašoma koplyčia Apsireiškimo vietoje, 1912-1924 m. pastatyta pagal arch. Ant. Vivulskio projektą.

Daugiau apsistojama prie stebuklingojo pavekislo. Kas jo autorius — nežinoma. Paveikslas turi bizantinių bruožų. Paveikslui pagarsėjus, jis 1785 m. rugs. 8 d. buvo vainikuotas aukso vainiku, popiežiaus palaimintu. Vainikavimo iškilmėse dalyvavo 30,000 žmonių. Tai suprantama, žinant, kad tas stebuklingas paveikslas jau nuo seniau labai buvo garbinamas. Vysk. Valančius "Žemaičių Vyskupystėj" pranešа, kad jau 1629 m. Marijos gimimo dieną Šiluvoje šv. komuniją priėmė 11,000 žmonių. Švenčiant šimtmetį nuo vainikavimo, 1886 m., nepaisant rusų kliudymų, suplaukė 60,000 žmonių.

Šiluvos Marija yra specialiai garbinama Marquette Parko (Chicagoje), taipgi St. Louis lietuvių bažnyčiose, Marianapolio koplyčioj, Putname — Nekalto Pras. vienuolyne, o naujai — ir pas saleziečius Cedar Lake. Autorius primena, kad sekančiais metais švęsime 350 m. nuo Marijos apsireiškimo Šiluvoje.

● **Muzikas Jonas Kaseliūnas** jau išleido 4 numerius laikraštėlio vaikams. Jo vardas "Mūsų popiečiai". Spaustas rotatorium. Jis pritaikintas lietuviukams, kurie nemėgsta ilgų pasakojimų. Čia rasite lietuvių liaudies išmintį išreikštą rebusais, kryžiažodžiais, šaradomis; gaidas bonkų orkestrui, specialiai nepažįstantiems gaidų pritaikintas; čia rasite įvairius Fokus-Pokus su piešinėliais, kad vaikai laisvalaikiu galėtų užsiimti auklėjančio pobūdžio "magijomis", piešnius su paaiškinimais, kaip pasidaryti pačiam žaislus ir naudingus prietaisus; čia rasite ir Lietuvos miestų žemėlapį su piešiniais, pritaikintą žaidmiui, pavadintą "Mikučio kelionė po Lietuvą". Gale kiekvieno numerio įdėtas lietuvių, portugalų ir anglų kalbomis žodynas, paruoštas pagal esamus linksnius bei asmenavimą. Kad labiau sujdomintų vaikus, J. Kaseliūnas nustatė už kiekvieno uždavinio išsprendimą tam tikrą taškų skaičių. Daugiausia taškų laimėję gavs premijas, kurias suaukojo S. Paulo lietuviai. Tai dar vienas bandymas prieiti prie "amerikonėjančių" lietuviukų. "Mūsų Popiečių" adresas: Jonas Kaseliūnas, Caixa Postal 1764, Sao Paulo, Brasil. Kaina 3 dol.

● **Knygos "Mano pasaulėžiūra"** redagavimas, sušlubavo kun. J. Prunskio sveikatai, kiek užsitęs; todėl, nespėjusieji savo straipsnių paruošti ikį birž. 1 d., maloniai prašomi atsiųsti juos kad ir po šios datos, tačiau kaip galima greičiau.

● **Antano Nako** Fortepiono studijos metinis mokinių koncertas įvyks šių metų birž. mėn. 2 d., sekmadienį, 4 val. 30 min. po pietų, Marijos Augšt. mokyklos salėje. Programoje lietuvių ir kitų kompozitorių kūriniai fortepionu.

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDŽIUS

JŪREIVIS IR JŪRININKAS

Jūreivis yra panašios darybos kaip **kareivis,** o **jūrininkas** kaip **karininkas,** bet šių žodžių tarpusaviniai reikšminiai santykiai yra nevisai vienodi. Vienur **jūreivis** savo reikšme neskiriamas nuo **jūrininko;** pvz. Niedermanno-Senno-Brenderio žodyne tuodu žodžiai yra vienodos reikšmės — "Seemann, Seefahrer, Matrose". Panašiai šie žodžiai nusakomi ir "Dabartinės liet. kalbos žodyne": čia **jūreivis** yra "laivo komandos tarnautojas, matrosas, jūrininkas", o **jūrininkas** "matrosas, jūreivis". "Liet. kalbos vadove" norima šiuos žodžius pagal darybą ir reikšmę iš dalies prilyginti prie **kareivio** ir **karininko,** todėl čia **jūreiviu** vadinamas "kas jūromis plaukioja, matrosas", o **jūrininku** "jūrų mokslą išėjęs žmogus; jūrų tyrinėtojas".

Pagaliau Liet. Enciklopedijos X tome dar kitaip elgiamasi: čia **jūreiviais** laikomi žemesniojo laipsnio laivo įgulos nariai: prekybiniame laive — bocmanai (laivūnai), mašinų kūrikai, tepikai, virėjai ir kiti žemesniųjų kvalifikacijų laivo tarnautojai, o kariniame laive — visi įgulos nariai, neturintieji karininko laipsnio, būtent — eiliniai kariai, jūrų grandiniai bei puskarininkai ir taip pat jūrų kadetai; bet **jūrininkui** čia duodama labai plati reikšmė — tuo žodžiu vadinami visi jūrinio transporto, karo laivyno ir taip pat dažnai net uostų bei pajūrių administracijos tarnautojai, pradedant nuo laivo kūriko bei virėjo ir baigiant laivo kapitonu bei admirolu.

Jūrininkais vadinami ir visi tie, "kurių darbas reikalauja ankstyvesnio jūrininkystės patyrimo ir išsimokslinimo" (146 psl.). Pagal 1936.XI.30 Lietuvos Seimo priimtą karinės tarnybos įstatymą jūrininkai laipsniais šiaip skirstomi: jūreivis (atitinkąs kariuomenės eilinį), grandinis, jaun. puskarininkis, laivūnas (viršila), jaun. jūrų leitenantas, jūrų leitenantas, kapitonas leitenantas, jūrų kapitonas, komandoras leitenantas ir komandoras.

Palyginę **jūreivį-jūrininką** su **kareiviu-karininku,** tuojau pastebime tam tikrą skirtumą: **karininkas** yra tam tikrų karinių kvalifikacijų, specialiai kariškai lavintas žmogus, karybos žinovas, vadovaujančio personalo narys, aficierius, ir todėl žemesniojo laipsnio kariai (eiliniai kareiviai, grandiniai, puskarininkiai, viršilos ir kt.) nelaikomi karininkais.

Jūrininko sąvoka, priešingai, yra labai išplėsta: šiuo vardu vadinami ne tik jūrų mokslą ėjusieji, t. y. jūrininkystės specialistai, vadovaujantieji asmenys, bet ir žemiausiojo laipsnio įgulos nariai. Laikantis tam tikros termininės sistemos, rodos, būtų žymiai nuosekliau šiaip elgtis: **jūreivis** galėtų būti tos pat kategorijos kaip **kareivis** — tik žemesniojo laipsnio laivo įgulos narys, nėjęs specialaus jūrų mokslo ir neįgijęs augštesnio, specialaus laipsnio. o **jūrininkas** turėtų prilygti **karininką,** t. y. jūrininkais turėtų būti laikomi vis laivyno personalo nariai, kurie yra išėję specialų jūrų mokslą ir sudaro vadovaujamą to personalo dalį.

Tokia vartosena gerai derėtų ir su visa kita mūsų pastarųjų laikų praktika; plg. **dvasininkas** "clergyman", **kalbininkas** "kalbos ar kalbų žinovas, tyrinėtojas, lingvistas" ir kt. Taigi būtų gerai, kad mūsų jūrininkai apie tai daugiau pagalvotų.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Š. m. gegužės 11 d. Draugo priede, MK red. prierašo pabaigoje, yra praleisti keli žodžiai, todėl prasmė visai neaiški. Turi būti: Vadinas, tokius dalykus nusprendžia ne formalinė logika arba matematinė lygtis, bet natūralinė lietuviška vartosena, kuri apima ir analoginę (suprantama, lietuvišką) darybą.

Skiriamieji ženklai santrumpose

Daugelį santrumpų visi vartojame sutartinai ir vienodai. Pvz. rašome: **pvz.** (pavyzdžiui), **a.** (amžius), **žr.** (žiūrėk), **ir t. t.** (ir taip toliau), **plg.** (palygink), **m.** (metai) ir kita. Kaip iš duotų pavyzdžių matyti, šios santrumpos žymimos viena ar keliomis atitinkamų žodžių raidėmis ir po jų visur dedamas taškas.

Bet turime taip pat santrumpų, vartojamų tam tikrais sutartiniais sąvokų žymenimis, tad po jų ir taškai paprastai nebededami, pvz.: **m** (metras), **ha** (hektaras), taip pat **A** (amperas), **C** (Celsijus), **R** (Reomiūras) ir kita.

Šiuo antruoju keliu taip pat einame vartodami ir valstybių, kraštų, draugijų santrumpas, sudarytas iš pradinių didžiųjų arba mažųjų atitinkamų žodžių raidžių. Taigi čia rašome: **JAV** (Jungtinės Amerikos Valstybės), **ALT** (Amerikos Lietuvių Taryba), **LB** (Lietuvių Bendruomenė), **KF** (Kultūros Fondas), **LRD** (Lietuvių Rašytojų Draugija), **cv** (centro valdyba), **ck** (centro komitetas), **kd** (krikščionys demokratai), **sd** (socialdemokratai) ir t.t. Šitokiomis lytimis šios santrumpos rašte prigyja, yra parankios vartoti, tad ir taškų dėjimas čia nereikalingas. Tai turėtų gerai įsidėmėti ypačiai tie, kurie yra linkę net ir svetimą raštą (sakysim, mano paties) "pataisyti".

St. Barzdukas

KRONIKA

● **Prof. Aleks. Kačanausko** 75 m. amžiaus sukaktis geg. 19 d. buvo paminėta Aprėiškimo liet. par. salėje, Brooklyne. Minėjimą suruošė "Lietuvos atsiminimų radijo valandos "Rūtos" kultūros organizacija. Programą pildė muz. A. Mrozinskas, prof. K. Banaitis, solistė S. Griškaitė, Jadv. Matulaitienės vadovaujama "Rūtos" taut. šokių grupė, dainininkės O. Zubavičienė, O. Skurvydienė, V. Laukžemytė, D. Mockeliūnaitė, dain. K. Laurinaitis, pasirodę su "Rūtos" Radijo Ansamblio choru, driguojant solenizanto sūnui. Programą atidarė ir užbaigė J. Stukas, konferavo A. Petrutis.

● **Vlado Jakubėno** kūrinys "Vai eičiau" (žodžiai Putino) vienam balsui su fortepionu atspausdintas ir išsiuntinėtas žurnalo "Muzikos Žinių" priedu. Autorius šią dainą yra sukūręs 1954 metais ir paskyręs Prudencijai Bičkienei.

● **B. Dvariono** kompoziciją "Šokis" (skudučių stiliuje) išleido "Muzikos Žinios".

Gražina Paukštytė, Chicagos Lituanistinės mokyklos 7 kl. auklėtinės, kilimėlio projektas (tempera)

● **Agr. Kazimieras Gintautas** gegužės 16 dieną mirė Venecueloje. Tai antra didelė šio krašto lietuvių nelaimė: dar nesuėjo nė vieneri metai kaip ten mirė inž. Valerionas Drevinskas.

NAUJOS PREKĖS, PIGI KAINA, DELTO VISI MĖGSTA DAINĄ!
Dabar muzikos mėgėjams įvestas naujas, didelis FONOGRAFŲ PLOKŠTELIŲ SKYRIUS
Populiarios, klasinės ir dzaso
— PLOKŠTELĖS —
Didelis pasirinkimas geriausių firmų HI FI FONOGRAFŲ
TV. Radio ir Elektrinių Aparatų
DAINA TELEVISION
sales-service
Sav. Inž. A. SEMENAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara: kasdien 9—6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9

SUMMER DAY CAMP
Conducted by
Graduate of Rosary College
Beginning First Day of Catholic Schools Vacation.
$14.00 weekly
Boys & Girls — Age 7 to 12 yrs.
Pickup for South & S. W. Sides
Daily School Bus
● Swimming ● Forest Preserve Outing ● Horseback Riding ● Movies ● Various Outdoor Activities.
For detailed information call
PETER PAN DAY CAMP
Yards 7-6173, Ext. DG Eves. 8 A. M. 'til 4 P. M. Garden 2-5792 Ext. DG

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
IŠ WGES stoties — Banga 1390
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
SEKMAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1400 kil.
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIbson 8-4938
● Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apkainavimai nemokamai.

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl., Chicago, Ill. WAlbrook 5-8063

VIKTORO KOŽICOS
Lietuviškas gazolino stotis ir auto talsymas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI NAUJĄ CENTRINĮ APŠILDYMĄ — GAZO AR ALYVOS.
Mūsų kainos žemiausios; mūsų instaliacija yra tobula. Kreipkitės į mus pilnam centrinio apšildymo instaliacijos darbui. Mes atliekame visokį "sheet metal" — skardos darbą.
LEE'S AUTOMATIC HEATING
1626 S. CICERO AVENUE
Cicero 50, Ill. TOwnhall 3-6670
ANTANAS LIGUTIS, savininkas

SPECIALUS BARGENAS
● Sofoms, Lovoms,
● Lempoms
KAINOS NUO $49.50 ir sugščiau
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ BALDŲ
FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ nagali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaizdos niežėjimą ir skaudėjimą senų atviru ir skaudžių žaizdų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydymo ypatbyes palengvins jusu skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį Vartokite ją tapgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE,S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščiu. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios suskilusios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėseChicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary,Ind. ir Petroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas $21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. tik 10—12 val. Šeštadieniais uždaryta

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(IR VISI GYDYTOJAI)
8925 West 59th Street
Val. Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p .p. 6:30—8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Rez. 1634 S. 49th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm. antr., ketvirt 6-8:30 v Trečiad. tik susitarus.

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu Prospect 6-1795 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5603

Tel. ofiso WA 5-3010, rez. PR 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1601 W. Garfield Blvd.
Val. — Pirmad., antr., ketv., penkt. 1—4 ir 6—8; šeštad. 1—4; treč. ir sekm. uždaryta.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 South Western Avenue
val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val vak. Šeštadieniais 10-1 val .Trečia dieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Daman Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarti
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE.4-5849. rez. HE.4-2824
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-6, treč.ir šešt. pagal sutarties

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161
pasimatymai pagal sutarties

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutarti
Ofiso tel. Virginia 7-0036.
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Ofiso HE 4-1414, arba RE 7-9700
Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Spec. akušerija ir moterų ligų
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais 1—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telef. YArds 7—1166
Residencijos — STewart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. WAlbrook 5-2670
Res. Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Marquette Medical Center
6132 South Kedzie Avenue
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutarti

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIU LIGU SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius.
2422 W. Marquette Road

Skelbkitės "Draugė"!

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. tik 10—12 val. Šeštadieniais uždaryta

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(IR VISI GYDYTOJAI)
8925 West 59th Street
Val. Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p .p. 6:30—8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Rez. 1634 S. 49th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm. antr., ketvirt 6-8:30 v Trečiad. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. ir nuo 6 v.—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso PRospect 6-2240
PRospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGIJOS LIGOS
5700 So. Wood Street
Priėmimo val. nuo 2—4 val. kasdien ir nuo 6 iki 8 val. pirmad. ir penkt. Trečiad. ir sek. uždaryta.

Ofiso HE 4-1818, arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v.
Šeštadieniais 9—11 ryto ir 2—4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v.
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949.
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarima
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2427 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., Kevt., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. .YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 v. p. p. uždarytas

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai Protezai. Med bandažai Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad ir šeštad pagal sutarti

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val kasdien 5-8, šeštad. 1-2 val
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez.: 5100 S. Western Ave.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v., Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
VALANDOS: Kasdien nuo 3—7
Šeštadieniais nuo 2 - 4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniai ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatviu
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PR. J-6446, rez. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak
Trečiad. ir šeštad. pagal sutarti

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6656
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAI. 11 v. v. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis
Ištaisę
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 ir šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p

egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Ave.
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždara.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi

Lietuvių tautos tauriausios asmenybės Arkivysk. Jurgio Matulaičio-Matulevičiaus

Trijose dalyse:

UŽRAŠAI

I. Užrašai: Mintys, pastabos, pasiryžimai. Cia kaip tik atsiskleidžia Arkivyskupo Jurgio gilus tiesos įžvelgimas bei visiškas pasiaukojimas tarnauti Dievui, Bažnyčiai ir sielų išganymui.

II. Laiškai. Tai įvairiems asmenims rašytų laiškų ištraukos, gyvenimiškos išminties perlai, išreikš. patarimų, paraginimų ir paaiškinimų formoje.

III. Vilniuje. Žvilgsnis į Arkivyskupo kančias perneštas senoje Lietuvos sostinėje, kur Jis stengdamasis būti visiems visakuo, kad visus laimėtų Kristui, daugiausia yra nukentėjęs.

Knyga turi 220 psl., paveiksluota ir įrišta į kietus viršelius. Kaina $2.50.

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.

POEZIJOS KRIZĖ

(Atkelta iš 1 pusl.)

Hegelis šiuos dalykus suderina bent labai trumpai turime susipažinti su jo meno raidos supratimu.[1]) Pasak Hegelį menas yra perėjęs tris tarpsnius: simbolizmą, klasicizmą ir romantizmą. Simbolizmas yra pati pirmoji meniško reiškimosi forma. Jame idėja yra taip stipri, kad iškraipo daiktų formas. Simbolizmas yra nuostabos ir keistenybių menas. Įvairūs daiktai čia yra skiriami tik idėjiniam turiniui pavaizduoti. Toks menas buvo didžiųjų senųjų kultūrų, kaip Egipto, Babilonijos ir kit.

Klasiniame meno tarpsnyje buvo laimėta nuostabi vienybė tarp idėjos ir daikto formos. Visos pabaisos iš meno dingo. Jų vietą užėmė idėjos ir formos harmonija. Tai yra klasikinė rimtis, pasižyminti nepaprastu grožiu. Klasikiniame mene vieš patauja saugumas ir laisvė nuo visokios netvarkos, nuo kliūčių, nuo perkrovimo įvykių ir nuo pašalinių aplinkybių. Čia nėra iliuzijų, kurios paskui save neša vargo viešpatavimą (Pal. 346 psl.).

Tačiau žmogaus dvasia yra nerami. Dvasia iš esmės nemėgs ta būti santaikoje su kūnu (352 psl.). Ji nori grįžti atgal į savę (353 psl.). Ir šis dvasios noras būti vien savyje yra davęs romantizmą. Romantinė mintis dėl to iš esmės yra išvidinė mintis. Romantizmas dėl to yra nusiteikęs prieš kūrinio išbaigimą ir prieš pritaikomąjį meną. Užbaigtas aktualumas romantizmui yra svetimas dalykas. Auka, kančia ir mirtis romantizme randa savo išraišką. Romantizme nėra ramybės; čia ir ne gyvenimas vaidina pagrindinį vaidmenį, bet dvasia, t. y. Absoliutas. Absoliutas sudaro esminį romantizmo turinį (363 psl.). Išoriniams dalykams mene pasireikšti romantizmas leidžia tik tiek, kiek jie yra neišvengiami. Kadangi romantizmas nekreipia pirmaeilio dėmesio į daikto formą, dėl to jis gali vaizduoti visokius iškrypimus; visokias negražias formas: neestetiniais dalykais pradedant ir nedoriais baigiant.

Hegelio mokslą apie romantizmą galime rasti sutelktą šiame jo sakinyje: "Romantinė meno forma naikina įvykdytą vienybę tarp idėjos ir tikrovės ir grįžta, nors jos augštesniame laipsnyje, į tą patį skirtingumą ir prieštaravimą dviejų aspektų, kuris buvo nenugalėtas simboliniame mene" (379 psl.).

Čia mes galime pastebėti, kaip pas Hegelį menas, prasidėjęs simbolizmu, pasiekęs klasicizmo, paskui jį susprogdinęs romantizme, vėl grįžta į simbolizmą.

Jeigu, pasak Hegelio, romantizmas sunaikino klasikinę idėjos ir formos vienybę, tai mes galime nesistebėti jei poromantinėje poezijoje mes nerandame klasikinės tvarkos ir rimties. Mes galime sakyti, kad poemos ir baladės išnykimas bei poezijos atsisakymas ritmo ir rimo yra romantinio minties išsilaisvinimo ir savotiško subjektyvizmo padarinys.

Hegelio supratimu, romantizmas yra pateisinamas tik dėl to, kad ši revoliucija eina visuotinės Dvasios arba Absoliuto kryptimi. Be Absoliuto romantizmas jam nėra įmanomas.

Gyvenimas tačiau nuėjo kitu keliu, negu laukė Hegelis. Formos ir idėjos skilimas, kartą pradėtas, toliau skaldančiai veikia visas meno apraiškas. Viltis, kad šiam procesui vadovaus Absoliutas, nepasitvirtino. Absoliuto mene buvo atsisakyta kartu su visomis kitomis formomis. Ir kas tada liko? Tada liko tik gilus dvasios jieškojimas, einąs iki nerimo krašto. Liko savotiškas subjektyvizmas, vedąs į pasąmonės tamsumas.

Poezija ir kalba

Šis modernios poezijos vaizdas šveicariškoje antologijoje yra labai gerai paliudytas. Tačiau ši modernios poezijos antologija yra iškėlusi dar vieną dalyką, prie kurio mums dera sustoti. Pasirodo, kad modernioji poezija laužo visas formas, bet ji nelaužo vienos formos, būtent: kalbos. Net priešingai, ji kuria kalbą, ją praturtindama naujomis prasmėmis. Vienas modern. poezijos apžvalgininkų pastebi, kad naujoji vokiečių lyrika duoda paprastam žodžiui naujų sąryšių. Ji išlaisvina jį "iš kasdieninio konteksto ir pastato jį į naują didesnį kontekstą". Kasdieninai žodžiai tada pasidaro perregimi; jie įgauna platų numaterialintą turinį. Jautrumas kalbai yra bendras moderniosios poezijos bruožas. Tai yra pastebima Austrijos ir Amerikos angliškoje poezijoje.

Panašių reiškinių galima pastebėti ir modernioje lietuviškoje poezijoje. Pv. Andriekus sako, kad "Baugios akys prižertos aistrų". Čia matome žodžio numaterialinimą. Seniau buvo galima prižerti grūdų, gal kokių šukių, o pasirodo, kad dabar galima prižerti ir aistrų. Arba štai Gruodis kalba apie pojučių bastiliją. Iki šiol mes žinojome militarinę bastiliją; paskui politinę bastiliją; o dabar — ir pojučių bastiliją.

Taigi, negalima sakyti, kad modernioji poezija yra visiškai be formos. Ta forma, kaikieno manymu, yra nepaprasto žavumo. Jokiu atveju tai nėra senoji forma. Šią naująją poezijos formą kai kas apibūdina Teisingumo vardu, nes ji jieško teisingesnio žodžių saryšio. Ji yra ne tiek statinė, bet dinaminė.

Tokiu būdu moderniosios poezijos intymų kontaktą su kalba mes galime laikyti nustatytu dalyku. Bet jeigu taip, tai šiandein mes turime galimybės poeziją atleisti nuo vieno labai seno nusikaltimo, kuris poezijos buvo pildomas tūkstančius metų. Poezija, norėdama išlaikyti

Egidijaus Valaičio, Chicagos Augšt. mokyklos 7 kl. mok. kilimėlio projektas (tempera)

savo metrus ar rimus nekartą apsilenkdavo su kalbos dėsniais ir jos dvasia. Šis poezijos nusikaltimas nebuvo baudžiamas. Tai buvo laikoma leistinu dalyku, nors buvo žinoma, kad tai nėra tobulybė. Šis atlaidumas buvo vadinamas "licencia poetica" vardu. Modernioji poezija šio atleidimo iš mūsų jau neprašo ir šia poetine laisve toliau naudotis nenori. Jai konflikto tarp kalbos ir formos nekyla. Ji lieka ištikima kalbos dvasiai ir jos dėsniui. Tai jai lengva padaryti, nes senų eilėdaros formų ji nesilaiko, o naujosios dar nėra tokios kietos, kad drįstų priešintis kalbos dėsniams.

Jieškojimas intymaus sąlyčio su kalbos dvasia šiandien nėra vien poezijos reiškinys. Net filosofiniuose raštuose dabar pasitaiko išimtinio dėmesio žodžių kontekstui. Tam reikalui yra paskelbta net savotiškų sistemų. Vienos iš jų autorius yra Anglijoje mokęs vokietis Wittgenstein, miręs 1951 m. Jo manymu, žodynas nieko nepadeda tikrajai žodžių prasmei suvokti. Žodžio prasmė yra kažkas gyvo, ką reikia išskaityti iš konteksto, kuriame žodis stovi. Dėl to žodžio prasmė priklauso nuo to, kokia prasme jis yra vartojamas. Labai griežtomis ir statinėmis žodžių prasmėmis nesą galima operuoti. Kiekvienas žodis turi skirtingus uždavinius ir darbus. Norėdamas šiuose žodžio skirtumuose ir panašumuose susigaudyti Wittgenstein įveda žodžio prasmių šeimas. Kalba, pasak jo, yra tam tikras žaidimas.

Mes čia nesvarstysime kokią prasmę šis Wittgenstein mokslas gali turėti filosofiniuose klausimuose. Mūsų reikalui, jis yra naudingas tiek, kad gerokai primena šiandieninį kalbos ir poezijos santykiavimo būdą. Jis primena moderniosios poezijos žaidimą naujais žodžių aspektais, stengiantis atidengti žodyje tai, kas jame iki šiol buvo nepastebima.

Prozos ir poezijos kalba

Apžvelgėme trumpai kaikuriuos reiškinius, kurie šiandien yra pastebimi poezijoje. Dabar mes galime grįžti prie mūsų pirmojo klausimo: ar kas lemtingo dedasi poezijoje. Į šį klausimą mes turime atsakyti teigiamai, nes matome, kad plataus pobūdžio pasikeitimai vyksta poezijoje.

Tada kyla kitas klausimas: ar šie pasikeitimai yra poezijos pražūčiai? Ar su besikeičiančiomis formomis nežūsta pati poezija? Į šį klausimą nėra taip lengva atsakyti. Į jį nelengva atsakyti dėl to, kad mes nežinome, kas sudaro poetinės kalbos esmę. Kuo poezija skiriasi nuo prozos?

Tai yra didelis klausimas į kurį šia proga mes negalime leistis. Galime tik pastebėti dvi atsakymų į šį klausimą kryptis. Vieni yra linkę manyti, kad poetinė kalba yra pati tobuloji kalba; kad proza, kai ji pasiekia savo tobulumo, išvirsta į poeziją; kad poezija net filosofines tiesas išreiškia daug tobuliau, negu filosofiniai raštai.

Tai yra viena pažiūra į poetinę kalbą. Kiti į poetinę kalbą taip nežiūri. Jie žiūri į ją kaip į vieną specifinę kalbos rūšį. Kai kas sako, kad poetinė kalba yra kalbos suprastinimas iki paprasčiausių jos elementų. Pasak H. Bergson, "norint būti poetu reikia greičiau kaiko nustoti". Reikia pradėti žaisti. Pasak W. H. Auden, naujojo Oxfordo poetikos profesoriaus, poezija susikuria savitą kalbinę erdvę. Jam "poezija yra ritas. Iš čia kyla ritualinis jos bruožas. Ji sąmoningai ir tyčiomis vartoja žodžius kitaip, negu kasdieninėje kalboje" (Atlantic Monthly, 1957 m. sausio nr. 52 psl.).

Laikantis šių pažiūrų, poetinė kalba nėra pilnutinė kalba. Būdinga, kad romantizmo ideologas Hegelis prozą laiko augštesniu dalyku už poeziją. Jis rašo, kad tam tikrame žmogaus dvasios augštyje poezija, pasiekusi didelio minties ir jausmo išvidinumo, pasibaigia. "Kaip tik šiame augščiausiame laipsnyje menas pats save peržengia; jis palieka harmoningo minties įkūnijimo jausmingje formoje priemones ir pereina iš poetinės fantazijos į minties prozą" (394 psl.). Šis Hegelio pareiškimas yra labai įdomus. Iš vienos pusės jis labai derinasi su jo romantiška dvasios išsilaisvinimo iš medžiagos mintimi, bet iš kitos — jis čia laisvinasi iš fantazijos ir ilgisi prozos, kuri juk yra realistiškesnė.

Mes nesiimame spręsti, kuri iš šių poetinės kalbos supratimo krypčių yra teisingesnė. Pasitenkinkime tik pastebėjimu, kad romantizmas savo esmėje yra prozinė kalba. Tai matyti ne tik iš Hegelio samprotavimų, bet ir šimtametėje romantizmo praktikoje. Moderniojoje poezijoje mes taip pat pastebime ėjimą prozos linkui.

Iš kitos pusės, Romantizmo menas yra save peržengiantis, save nugalintis, formą sprogdinantis, o ne dvasią įkūnijantis menas. Jis yra iš esmės prieš rimtį ir prieš klasinę dvasios ir formos vienybę. Dėl to mes negalime romantizmo laikyti nieko dėtu, atsižvelgiant į tai, kas šiandien dedasi poezijoje. Romantinis pavidalo sprogdinimas, noris išlaisvinti dvasią, vargiai ar sudaro geras sąlygas poetinei kūrybai. Mes šiandien jau pradedame pasigesti kažkokios rimties, tvarkos ar bent "užuovėjos" kur ta dvasios išsilaisvinimo iš kūno nuotaika nebūtų taip jaučiama. **V. Bgd.**

[1]) Cituojama iš Modern library laidos 1954 m., New York.

CAMP SALESIAN
OF
St. John Bosco for Boys
CROWN POINT, INDIANA
Only one block from Cedar Lake
All sports, including horse back riding.
Beautiful, spacious grounds
Two (2) Lakes
Comfortably accommodate 200 boys.
Age 8 — 14
Camp opens July 1st—Closes Aug. 25
Price $25 per week
Write for Booklet or call
Cedar Lake 3101

ATTENTION ALL CHURCH MEMBERS

Clip this coupon now and hand it to the pastor of your church, or director of your church organization in your parish. Each coupon presented to us by your pastor or club director will entitle your parish school to one octabowl kit, pictured here, at no charge. Be sure these coupons are presented early while our supply of kits is still Good. Limit - 25 octabowls per church.

AMERICAN HANDICRAFT CO. Dept. B.
83 W. Van Buren St. WAbash 2-2331

SUMAŽINSITE SAU DARBĄ IR PAGERINSITE SAVO NAMUS

Įsidėdami Juozo Spaičio aluminiajus "Storm Windows" langus. Juos turint nereikės rūpintis kiekvieną pavasarį ir rudenį langų išėmimu ir sietelių sudėjimu. J. Spaičio aluminijaus "Storm Windows" laikys tiek ilgai, kiek jūsų namas stovės. Pašaukite mus dar šiandien ir mes padarysime jums tuos nuostabius langus.
Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudas (Insurance)

JUOZAS SPAITIS
3259 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-6472
Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstaigą nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9—9 val. Sekmadieniais uždaryta.

DĖMESIO!
Populiariškiausia ir hygieniškiausia lietuviška
PLAUKŲ KIRPYKLA
BRIDGEPORTE
752 W. 33rd St.
Dabar yra vedama labai senai ir gerai prityrusio kirpėjo. Kaina ta pati, bet darbas daug sąžiningesnis.

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
2313 W. 91st St., Chicago, Ill.
Tel. PResCott 9-2781

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BIshop 7-7075

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SKOLINK IR TAUPYK
Standard Federal Savings
— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

NAUJĄ ARBA VARTOTĄ AUTOMOBILĮ GALIMA NUPIRKTI BE PINIGŲ

NAUJAS 1957 CHRYSLER $2811

NAUJAS 1957 PLYMOUTH $1732

Daugybė garantuotų visų išdirbysčių vartotų automobilių už labai atpigintas kainas

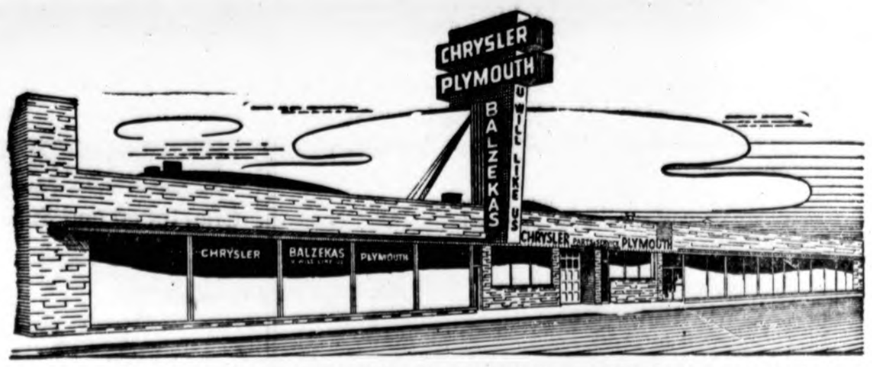

Seniausia, didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių pardavimo ir remontavimo įstaiga

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
CHRYSLER — PLYMOUTH DIRECT FACTORY DEALER
4030 Archer Ave., Chicago 32, Illinois Telef. VIrginia 7-1515

Atomo paslapties aiškintojas

INŽ. JONAS RUGIS, Chicago, Ill.

Praeitų metų rudenį Anglijoje mirė vienas iš moderniojo mokslo kūrėjų, pagarsėjęs to krašto fizikas ir chemikas, Frederikas Soddy. Jis mirė sulaukęs 79 metų amžiaus, bet mokslo darbus toje srityje, kurioje jis atsiekė išgarsinusių jo vardą rezultatų, jis nutraukė prieš 20 metų. Anot vieno jo kolegų mokslininkų, tai buvo ne tik didelis mokslininkas, bet ir nuostabus žmogus, didelis tiesos mylėtojas, net jei ji būtų ir nemaloni, kilnus ir geraširdis, visuomet pasiruošęs padėti kitiems ir griežtų įsitikinimų asmuo su originaliomis pažiūromis į daugelį gyvenimo klausimų. Dėl tų savo pažiūrų jis pats ir nutraukė savo mokslinę didingą karjerą.

Soddy gimė 1877 metais ir 1898 metais jis augščiausiais pažymėjimais baigė chemijos mokslus Oxfordo universitete. Tada išvyko į Kanadą ir čia Mc Gill universitete dirbo su didžiuoju atomo branduolio fizikos kūrėju Rutherfordu. Jaunas, dar tik 29 metų, fizikas Rutherfordas ir dar jaunesnis, 23 metų, chemikas Soddy sudarė puikią bendradarbių porą, kuri sugebėjo išaiškinti paslaptis, gaubiusias radioaktyvumo pasireiškimus, kurių nesupratimas stabdė mokslo pažangą. Tuodu dideji mokslininkai savo bendru darbu ir nuostabiu sugebėjimu įžvelgti į pastebėtų faktų ir bandymų išdavų gelmes nustatė ir įrodė, kad radioaktyvumas yra pasėka pasikeitimų atomų viduryje, tai yra subatominis pasikeitimas. Daugumoje sunkiųjų elementų, kurių atomai yra sudėtingi, įvyksta vidiniai pasikeitimai, lydimi energijos pasireiškimų pavidalo spinduliavimų. Tų vidinių pasikeitimų poveikyje įvyksta elementų atomų transformacijos į kitų elementų atomus, pvz. torijus virsta švinu.

Tuo būdu, išaiškinus radioaktyvumo paslaptį, kelias buvo atdaras tolimesniems nuostabiems mokslo atsiekimams ir šiame darbe Soddy nuopelnas yra ne mažesnis už jo genialaus bendradarbio, kuris buvo laimingesnis ir didingesnis savo vėlesnėje mokslo darbuotėje.

Izotopų teorija

Grįžęs į Angliją, Soddy 1902 metais dirbo su kitu didžiuoju Anglijos mokslininku, sir William Ramsay ir tuo laiku jis įrodė, kad Rutherfordo surastos alfa-dalelės, kurias skleidžia radiumas, yra ne kas kita, kaip helijaus atomai. Tai buvo antras didelis žingsnis, kurį padarė Soddy medžiagos paslapčių pažinimo kelyje. Dėstydamas Glasgove Soddy 1913 metais padarė savo dar vieną didįjį atradimą: jis nustatė izotopų buvimą ir išaiškino jų sudėtį ir jų svarbumą. Jis sukūrė izotopų teoriją, tai yra atomų, kurie chemiškai nieku nesiskiria, bet turi tik skirtingus atominius svorius. Jis buvo ir krikšto tėvu izotopų, vardo, sudaryto iš graikų žodžių izo — tas pats ir topos — vieta, reiškia užimantieji tą pačią vietą elementų periodinėje tabelėje. Šiuo savo darbu Soddy didžiai nusipelnė žmonijai, nes padėjo pagrindus izotopų vartojimui medicinoje ir pramonėje. Apie jų svarbą žmonių gyvenime buvo rašyta ir šio laik raščio skiltyse.

Radioaktyvūs atomai

Ištyręs 1914 m. rastą Ceilono saloje radioaktyvų mineralą, toritą, Soddy nustatė, kad esantis tame minerale švinas, susidaręs iš torijaus radioaktyvių atomų pasikeitimo, yra chemiškai tikras švinas, bet jo atominis svoris yra vienu vienetu sunkesnis už natūralaus švino atomą. Tas buvo numatyta izotopų teorijos skaičiavimais ir tuo būdu Soddy sukurta teorija gavo puikų savo teisingumo patvirtinimą. Tyrinėdamas radioaktyvius izotopus, Soddy nustatė jų gyvavimo pusamžių, t. y. laikotarpį, kuriame pusė jų kiekio pasikeičia į kito elemento atomus. Tas laikotarpis pasirodė labai įvairus ir svyruojantis nuo vienos milioninės dalies sekundės iki bilionų metų. Pvz. radijaus pusė amžiaus yra lygi 1620 metų, reiškia, kad po tiek metų iš vieno gramo radijaus palieka tik pusė gramo, o kita pusė virsta kitais elementais, kurių eilė žinoma. Radijus virsta radonu, kurio pusė amžiaus yra tik apie tris su puse dienų, o radonas savo ruožtu virsta polonijumi su puse amžiaus, siekiančia tik 3,05 minučių ir t.t., kol neprieinama prie švino, kuris jau lieka pastoviai. Garsusis uranijus 235 turi pusę amžiaus, siekiančią su viršum septynis šimtus milionų metų.

Taip nuodugniai susipažinęs su medžiagos sudėtimi ir pasiekęs tokių nuostabių ir keistų rezultatų, Soddy visai pagrįstai galėjo rašyti dar 1913 metais, kad "medžiagos sudėtis yra daug sudėtingesnė kaip atomo struktūra".

Nobelio premija

Už izotopų teorijos sukūrimą Soddy 1921 metais gavo Nobelio premiją iš chemijos.

Jis vienas iš pirmųjų numatė, kad atominės energijos atradimas gali suteikti žmonijai neribotus jėgos šaltinius. Bet jis buvo taipgi vienas iš tų 18 Nobelio premijos laureatų, kurie 1955 metais įspėjo žmoniją, kad atominių ginklų vartojimas gali užkrėsti visą mūsų pasaulį pavojingais spinduliavimais ir sunakinti ištisus kraštus.

Nuo 1919 metų Soddy profesoriavo Oxfordo universitete iki 1936 metų, kuomet po žmonos mirties jis buvo taip sukrėstas, kad pasitraukė iš profesūros ir apsigyveno pajūryje, nustojęs visai domėtis atominiais mokslais, kuriuose jis taip pasižymėjo. Jau I-sis Pasaulinis karas jį buvo smarkiai sukrėtęs. Karo atnešti nuteriojimai, pasireiškusios menkystės ir sukeltos neapykantos ir nežmoniškumai — tas viskas pykino ir kankino jį.

Griežtai išpažindamas ir prisilaikydamas doktrinos, kad tiesa yra pagrindinis ir vienintelis svarbus žmogaus gyvenimo dalykas, jis vis rimčiau sustodavo ties klausimu: koks yra pagrindinis mokslininko uždavinys gyvenime. Jis pradėjo galvoti, kad mokslininkas turi daugiau reikštis visuomeniniame gyvenime ir politikoje.

Mokslininko visuomeniniai uždaviniai

Nors mokslininko atradimai moksle yra, be abejo, labai svarbūs, tačiau, jo nuomone, mokslininkas turi dirbti ir žmonijos ateičiai jos gerbūviui ir pašalinimui žmonijos vargų ir negerovių. Jis manė, kad tie vargai ir nelaimės, kuriuos karai atnešė daugeliui Europos ir kitų pasaulio kraštų, gali būti m-lo pagalba nugalėti. Jis skaitė, kad mokslas ir jo pritaikymai davė ir duoda žmonijai tiek daug galimybių, kad bent materialus vargas iš žmonijos kasdieninio gyvenimo galėtų būti visai prašalintas. Jis parašė ekonominiais klausimais tris knygas, prisilaikydamas ėvairių schemų, kurios, jo manymu, galėjo atnešti ekonominio žmonijos gerbūvio klausimo išrišimą. Savo ekonominėse studijose jis pasirodė nepalenkiamas pasekėjas savos doktrinos, beatodairinės tiesos jieškojimo ir sekimo. Jo paskutinieji veikalai sukėlė didelę kritiką ir nepripažinimą bei nusistebėjimą ekonomistų ir visuomenės mokslų specialistų, kurie žinojo jį kaip didelį mokslininką ir Nobelio premijos laureatą.

Dėl žmonijos gerovės kovojęs idealistas

Soddy buvo ne tik didelis mokslininkas, bet ir didelis žmogus, dirbęs ir kovojęs dėl savo išpažįstamų idealų ir žmonijos gerovės. Būdamas mokslo entuziastu ir tą įrodęs savo didžiaisiais darbais, jis suprato, kad mokslas nėra patsai sau tikslas, o jis turi tarnauti žmonijai ir sudaro mūsų kultūros neatskiriamą dalį. Kad jo pasirodymas visuomeninio gyvenimo tvarkymo are noje toli gražu nebuvo lygiavertis jo moksliniams nuopelnams, nėra tiek svarbu. Jis savo mokslinio darbo nutraukimu ir karštu susidomėjimu žmonijos visuomeninio gyvenimo klausimais parodė, kad mokslininkui neturi būti visvien, kas su jo darbais ir atradimais daroma. Ir šio krašto mokslininkai ir mokslo spauda parodo vis didesnį susirūpinimą visuomenės santykiais su mokslo pasauliu, mokslo vaidmenimi dabartiniame žmonijos gyvenimo ir visuomenės teisingu supratimu to vaidmens. Daug negerovių pradeda pasireikšti visuomenėje, ir mokslo pažangoje dėl klaidingo supratimo mokslo uždavinių ir mokslo vaidmens visuomenėje. Bet tai yra platesnis klausimas, reikalaujantis atskiro nagrinėjimo

STASYS DŽIUGAS

Kiškučio Vardinės

Tai gražiausia dovana mūsų mažiesiems skaitytojams. Meilė tėvų žemei, mažųjų džiaugsmai ir dar. Vl. Stančikaitės gražios iliustracijos šią knygą padarė dar giausia mėgiama mažųjų skaitytojų tarpe. Kaina $1.50.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite

"DRAUGAS"

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILL.

Pardoudama

PUIKI TIKRŲ VILNŲ

IMPORTUOTA ANGLIŠKA IR VIETINĖ MEDŽIAGA

VYRŲ IR MOTERŲ EILUTEMS IR PALTAMS

VYRIŠKAM KOSTIUMUI 3½ yardo MEDŽIAGA Specialiai tik $8.50

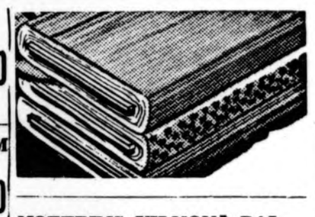

GRYNOS VILNOS VYRIŠKAM KOSTIUMUI 3½ yardo MEDŽIAGA už $15.00

MOTERIMS VILNONĖ PALTAMS MEDŽIAGA už žymiai papigintą kainą

VILNONĖ VYR. KOSTIUMUI worsted (Sharskin) medžiaga regul. vertė $8.50 specialiai už jardą tik $4.50

SPAUSDINTO ŠILKO CREPE vertė $2.50 už jardą ir aukšč. specialiai už jardą tik $1.25

MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdvi

HELFAND'S TEXTILE FABRICS

1210 So. Union Ave. Telefonai: MOnroe 6-1210

VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ SEeley 3-8806

Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais uždaryta

ANTANAS TVERAS

DIPL. LAIKRODININKAS

Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.

2646 W. 69th St. RE. 7-1941

"VERKIANTI DIEVO MOTINA SYRAKŪZUOSE"

Kan. dr. Ottavio Musumeci'o

Nuostabi knyga apie mūsų dienų antgamtybės prasiveržimo reiškinį

Veikalas gyvais pasikalbėjimais, dokumentais ir iliustracijomis vaizduoja Marijos atvaizdo ašarojimą Sicilijos Syrakūzuose, kai per keturias dienas prieš dideles žiūrovų minias ir net mokslinės komisijose narių rankose yra verkęs žmogiškomis ašaromis. Čia rasime Pijaus XII mintis apie šį reiškinį, Sicilijos vyskupų pareiškimą, mokslinės komisijos ir kitų asmenų pasisakymus, o taip pat ir neįprastų pagijimų aprašymus, kurių skaičius jau prašoka 10,000.

Ši įdomi knyga šiuo metu Europoje tikinčiųjų ir net liberalų sluoksniuose susilaukė stebėtino pasisekimo, pvz., vokiečiai spėjo jau išleisti net dvi dideles laidas!

Knyga gausiai iliustruota ir kainuoja 2 dol. ir jeigu iš jos pardavimo susidarytų koks pelnas tai bus panaudotas naujosios marijonų statybos - vienuolyno ir "Draugo" rūmų skoloms sumažinti.

Pinigus su užsakymais siųskite:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILLINOIS

TERRY'S

COMPLETE Plumbing SERVICE

HEATING

Industrijoms — Residencijoms Komerciniams

Atliekame naujus darbus. Taisome. Remontuojame. "Jobbing Service". Modernizuojame vonias ir virtuves. Nemokami apskaičiavimai

Atdara sekmad. iki 3 val.

Telefonuokite dieną ar naktį

1942 S. Halsted St.

Tel. TAylor 9-8185

Repair with RUBBERIZED CONCRETE (LATEX TYPE)

7-Lb. Kit $2.95

14-Lb. Kit $4.95

Mail Orders Filled. Postpaid No C.O.D. Please

Used by professional building contractors. Apply thin as 1/16" up to 1" thick without chipping or priming. Self bonding and water-proof. CONCRETE COLOR. For walks, walls, driveways, steps, sills, etc. Kit includes powder, liquid latex and trowel. Now is the time to repair concrete. Order from

F. H. Leinweber & Co., Inc.

7524 S. Racine Ave.

Chicago 20, Ill.

Dept. L.

Ar Jūs esate toks LINKSMAS? Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings and Loan Association

2202 W. Cermak Road

Chicago 8, ILL.

Virginia 7-7747

Chartered and Supervised by the U.S. Government

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.

Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

CENTRAL PARCEL SERVICE YRA VIENINTĖLĖ ĮSTAIGA CHICAGOJE, INTURISTO ĮGALIOTA.

Aukštos kokybės vilnonės angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.

Anti-Polio serumas, streptomicinas, cortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.

Reikalaukite mūsų naujų katalogų. užsakymai be eilės priimami.

Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį — prašome paskambinti **dėl susitarimo — WAbash 2-9354**. Mes žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.

Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų mes esame pristatę **daug dešimčių tūkstančių siuntinių, nepraradę nė vieno.**

Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.

Tel. WAbash 2-9354

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,

kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.

Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.

Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.

Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.

Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės į:

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

TELEVIZIJA ● RADIJAS

HI FI PHONOGRAFAI • VOKIŠKI RADIJAI

DIDELIS PASIRINKIMAS • PARDUODAME IR TAISOME

FRANK'S TV & RADIO. INC

3240 So. Halsted St., CAlumet 5-7252

NEKALTAS NUSIKALTIMAS

W. H. HUDSON

Garsusis anglų rašytojas W. H. Hudson labiau žinomas savo "Green Mansions" ir kitais romanais. Tačiau jis kartu yra akylas gamtininkas, ir jo gamtos raštai turi didelę ir nenykstančią vertę. Jis ne tik mokėjo matyti, bet taip pat pastebėtą dalyką parodyti kitiems. Žemiau sekanti ištrauka paimta iš jo knygos "Hampshire Days".

— **Vertėjas**

1900 m. gegužės 19 d. buvo rastas žemos pakriūtės sode rau donkrūtinės lizdas su trimis jos kiaušinukais ir vienu gegužės kiaušinėliu. Paukštė perėjo, ir gegužės 27 d. popietę gegužiukas prasikalė kevalą. Gaila, aš negalėjau žinoti, kaip ilgai perėjimas tęsėsi prieš gegužės 19 d., bet iš to fakto, kad gegužiukas pirmas išvydo šviesą, atrodo, parazitas turėjo pranašumą pirmas prasikalti iš kiaušinio.

Per visą tą popietę aš atidžiai stebėjau lizdą taip pat ir sekančią dieną, kurios metu jaunas gegužiukas gulėjo lizdo dugne bejėgis, nelyginant drebučių gabalas, su mažomis gyvybės žymėmis juose ir tik su tiek jėgų, kad pakeltų savo galvą ir pravertų burną; po akimirkos ar dviejų svyruojanti galva vėl nulinkdavo. Sekančio ryto (29 d.) 8 val. aš radau vieną raudonkrūtinę prasikalusią iš kiaušinėlio ir vieną kiaušinėlį iškritusį iš lizdo ir gulintį ant žemės. Jaunasis gegužiukas vis dar tebebuvo silpnas, bejėgis, drebučių pavidalo, padaras, kaip ir pereitą dieną. Bet jis buvo smar kiai paūgėjęs. Aš manau, kad per tas 2 paras jis dvigubai padidėjo; patapo tamsesnis jo nuo ga oda pavirto melsvai juoda.

Raudonkrūtinė, trisdešimčia ar daugiau valandų jaunesnė, buvo daugiau nei per pusę už jį mažesnė, ir turėjo blankiai raus vą ir geltoną odą, retai padengtą ilgu, juodu pūku. Gegužiukas užėmė vidurį gilaus kūgio pavidalo lizdo, ir jo plati nugara, su įdubimu per vidurį, sudarė savotišką, dirbtiną dugną. Ten buvo truputis vietos tarp paukščio šonų ir lizdo, ir šitoje tai vietoje ar skylėje gulėjo neišperėtas kiaušinėlis ir jaunoji raudonkrūtinė.

Per tą dieną aš pastebėjau, kad spaudimas kiaušinėlio ir jaunos randonkrūtinės į šonus erzino gegužiuką, jis tolydžio judino, stūmė ir kraipė savo ištižusį kūną tai į vieną, tai į kitą pusę, tarsi norėdamas atsipalaiduoti nuo sąlyčio su jais. Protarpiais tasai irzlumas pasiekdavo kulminacijos, ir tada prasidėdavo visa eilė mechaniškų judesių, aklai veikiančių, bet neklystamai vedančių į vieną tikslą, tarsi kokia velniška nuovoka būtų skatinusi tariamai bejėgį kūdikį parazitą.

Iš tų dviejų dalykų lizde, neišperėtas kiaušinukas labiausia jį erzino. Jaunoji raudonkrūtinė buvo minkšta, spaudžiama su sitraukdavo ir galėjo būti nustumta į skylę, bet kietas, apskritas kevalas spaudė jį kaip žvirgždas, kankino jį ir protarpiais buvo nepakenčiamas. Tada įvykdavo magiškas pasikeitimas; atrodė, kad jis įgaudavo antgamtinę jėgą bei išmintį ir lizde prasidėdavo akla kova. Ir po kiekvienų pastangų gegužiukas vėl sudribdavo ir gulėdavo pusgyvis, tarsi paslaptingoji galia apleisdavo jį. Bet netrukus spaudimas į jo šonus vėl pradėdavo jį erzinti, paskui kankinti ir galiausiai versdavo panaudoti naujas pastangas. Ir taip aštuonių minučių laike aš mačiau jį kovojant keturis atskirus kartus su atitinkamais apmirimais, siekiant išsivaduoti nuo randonkrūtinės kiaušinėlio. Kiekvienu tokiu atveju kiaušinėlis būdavo pastumiamas ar iškeliamas į augštąją lizdo pusę, bet kai gegužiukas nukratydavo nuo savęs kiaušinuką, šis nukrisdavo į lizdo dugną.

Kiekvienu atveju tas procesas atrodė sekančiai: kiaušinėlio spaudimas į gegužiuko šoną, kaip sakiau, buvo nuolatinis erzinimas, tačiau tas erzinimas laipsniškai keitėsi įvairiose kūno dalyse. Apatinėje dalyje jo beveik nebuvo; jis labiausia telkėsi viršutinėje dalyje, pradedant šonais ir vis didėjo į vidurį ir buvo didžiausias nugaros įdubime. Kai pajudintas kiaušinėlis pasistūmėdavo į viršų, jis pradėdavo vis labiau ir labiau erzinti, ir tai vertė jį sukaliotis aplinkui ir tuo būdu didinti trintį, paliečiant bei spaudžiant kitas kūno dalis. Kai visos gegužiuko pastangos išsivaduoti nuo kiaušinėlio dar labiau pablogindavo būklę, jis liaudavos kraipytis ir vis labiau prisiplodavo prie dugno; kiaušinėlis, tuo būdu stumiamas į viršų, galiausiai nuriedėdavo į nugaros įdubimą — labiausia trinties bijančią vietą. Kai taip atsitikdavo, gegužiuką ištikdavo priepuolis; jis sustingdavo, pakildavo lizde, jo sudribę raumenys įsitempdavo, nugara atsidurdavo horizontalinėje padėtyje, galva nuleipdavo, maži, nuogi sparneliai iškildavo virš nugaros. Tokioje padėtyje jis atrodė bjaurus, gabalinis negro manekenas, stovįs ant plonų nykštuko kojų, išlenkta nugara ir alkūnėmis, iškeltomis virš nugaros įdubimo.

Kartais ant savo mažų nerangių kojų jis pajuda atgal, stipriai užgriebdamas plaukus ir jiems panašų lizdo plaušą, ir nie kad nesusilenkdamas ligi nėra pasiektas kūgio pavidalo lizdo kraštas; o tada, stovėdamas žemiau, o kartais ant paties krašto, savo kūną pastumdavo, mes damas kiaušinėlį šalin arba jį versdamas nuriedėti. Po to kris davo į lizdą ir pusgyvis kurį laiką gulėdavo, jo drebučių pavidalo kūnui kartu su alsavimu kylant ir nusileidžiant.

Aš buvau liudininkas kelių jo mėginimų išmesti kiaušinuką, tačiau, nepaisant mano budrumo, aš nemačiau jo išmetant. Kai po labai trumpos pertraukos aš grįžau prie lizdo, radau, kiaušinuką išmestą ir nuriedėjusį pakriauše keturiolika colių nuo lizdo.

Dabar jaunasis gegužiukas atrodė ramiau besiilsįs lizde; tačiau po dviejų valandų senasis nerimas vėl prasidėjo ir vis augo, ligi pasiekė anksčiau buvusios nepakenčiamos padėties. Greitas paukščių augimas padarė gegužiuko būklę vis labiau ir labiau erzinančią, nes raudon krūtinė, stumiama į lizdo šoną, kilnojo savo galvą ir kaklą per gegužiuko nugarą, o jis negalėjo toje vietoje pakęsti prisiliečio kaip kiaušinukas ir nepatekdavo ant nugaros vidurio. Jis tik dalimi užkrisdavo ant jo nugaros, o iš ten vėl nuslysdavo į lizdą. Tačiau po daugelio nepasisekimų pagaliau tai jam pavyko. Raudonkrūtinė gulėjo iš dalies skersai gegužiuko kaklo, ir jai pajudinus galvą jos mažas išlenktas snapelis palinko ir atsirėmė į patį vidurį jos pieno brolio nugaros įdubimo. Gegužiukas tučtuojau susigūžė lizde ir, tarsi karštos adatos duriamas, galimai toliau metėsi į šalį nuo raudonkrūtinės, gulėjusios ant jo, ir tasai judesys vis labiau randonkrūtinę kėlė virš jo, ligi pagaliau ji buvo tiesiai užmesta ant gegužiuko nugaros.

Kaip bematant įvyko stiprus priepuolis, gegužiukas pakilo, tarsi raudonkrūtinė nebūtų buvusi sunkesnė už plunksną. Gegužiukas metėsi atgal tiesiai virš lizdo atsistojęs ant jo krašto, pastūmė savo kūną, besistengdamas raudonkrūtinę išmesti iš lizdo. Ir iš tikrųjų, ji nukrito ant didelio rūgštinio lapo, penkių colių atstu nuo lizdo kraš to ir ten pasiliko.

Nusikratęs savo naštos, gegu žiukas tebestovėjo toje pačioje pozicijoje, visiškai sustingęs, kokias penkias ar šešias sekundes, per kurias jis vėl ir vėl smar kiai stumčiojo savo kūną, tarsi vis dar tebejausdamas naštą ant jo. Tada, praėjus priepuoliui, jis sudribo visiškai nusikamavęs.

Aš buvau ypatingai laimingas, galėdamas matyti paskutinę sceną ir užbaigą mažos bekraujės tragedijos paukščio lizde, su beplunksniais paukštukais kaip "dramatis personae", nekaltą nusikaltimą ir skriaudą, kuri nėra skriauda, bent gegužiukas tokia jos nelaikė. Įdomus dalykas prisiminti: panašiai dedasi kasmet dešimtyse tūkstančių mažų paukštelių lizdų, ir kad tai labai retai kas gali pamatyti.

(Nukelta į 7 pusl.)

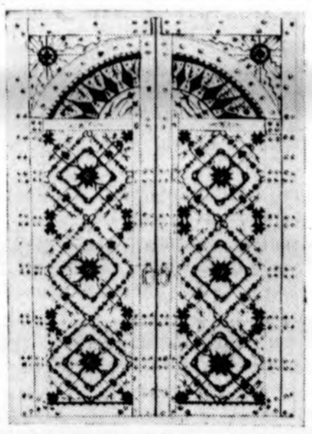

P. Veliškaitės, Chicagos Augšt. Lituanistinės mokyklos 7 kl. mokinės, geležinių vartų projektas (tušas)

JOE'S SERVICE STATION
Joe Templin, Prop.
Now is the time for Spring Tune-Up. Complete auto service. Standard Gas — Oil. Lubrication, Tire and Battery Service. Greasing. Complete Auto Service.
2758 W. 51st St., corner California Ave. GR. 6-9668.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
IR GAZOLINO STOTIS
Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t.t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

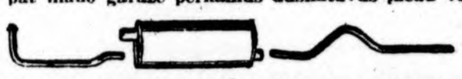

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 41-53	$8.25	Murcery 49-51	$8.95
Chev. All 1937-53	8.25	Olds, 6 cyl. 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

Ir taip pat čia neišvardintiems automobiliams. Išmetimo paina irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidarva nuo 8 v. ryto iki 9 val. vak. Sek. uždaryta.
M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel. GR 6-9136

SKIP'S SELF SERVICE
Liquor Store
5515 SOUTH DAMEN AVENUE
ALL PHONES — WALBROOK 5-8202
MAY-GEGUŽĖS 29, 31, June-Birž. 1 d. d.

HENNESSY THREE STAR COGNAC, Fifth		$5.09
ASBACH URALT 8 yr. Old German Brandy	Fifth	$5.09
REGENT OR DURELL IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth	$3.29
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U.S.P.	Fifth	$4.89
SCHENLEY GIN, Full Quart	Quart	$3.39
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	$1.29
VANDER FLIP WINES Imported From Holland	Fifth	$1.69
MOUQUIN CHERRY LIQUEUR	Fifth	$3.49
BUDWEISER, SCHLITZ, MILLER, HAMMS or PAPST, Case of 24 12 oz. bottles		$3.49
PRAGER BEER Case of 24 cans — Bock or regular	Case	$3.19

Camp St. Joseph
Lake Petite
Antioch, Illinois
Opens June the 30th
Closes August the 11th
Boys 8-14
$228 for Season Includes
Camp Insurance and Laundry
For Information Call.
CAMP DIRECTOR
BISHOP QUARTER MILITARY ACADEMY
605 Lake St. — Oak Park
EUCLID 6-0027

1957 BUICKAS
Tik
$2,595.00
Dynaflow, Radio, Apšildymas, Baltos Padangos
Lietuviškoje Prekyboje—MILDA BUICK, Inc.
907 W. 35th St., Chicago 9, Ill. LA 3-2022

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6_1882

Pradėkit Taupyt Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir Trečiad. 9 ryto iki 12 val.
Šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Ketvirtad. 9 val. iki 8 v.v.

Yra kalbama mieste, kad STEIN TEXTILE BENDROVĖJE rasite didžiausią pasirinkimą už nebrangias kainas įvairių vilnonių, šilkinių, medvilninių, užuolaidoms ir uždangalams medžiagos. Taip pat ir paltams medžiagų vyrams ir moterims.

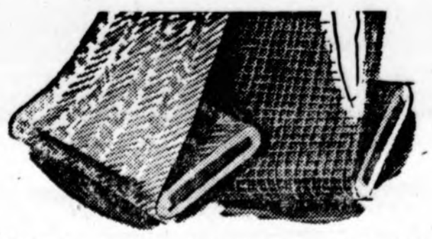

STEIN'AS turi metinį išpardavimą, štai pavyzdys kainų:
Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS kostiumams, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar tik ..$4.50
Visokiausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir plaunamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", paprastai $1.98, dabar tiktai ..98c
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai ..$1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos vertės iki $2.98, tiktai ..$1.39
Įvairių spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik $1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvieno pirkinių virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos kaip dovaną.
Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą audinių, kaip tai "laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
Tel. MOnroe 6-8152

J. ANDRULIS, MICHIGAN FARM CHEESE - SURIŲ ATSTOVAI CHICAGOJE YRA:
STANLEY METRICK
1804 West 47th St.
Telef. YArds 7-8393
CHICAGO 9, ILL.

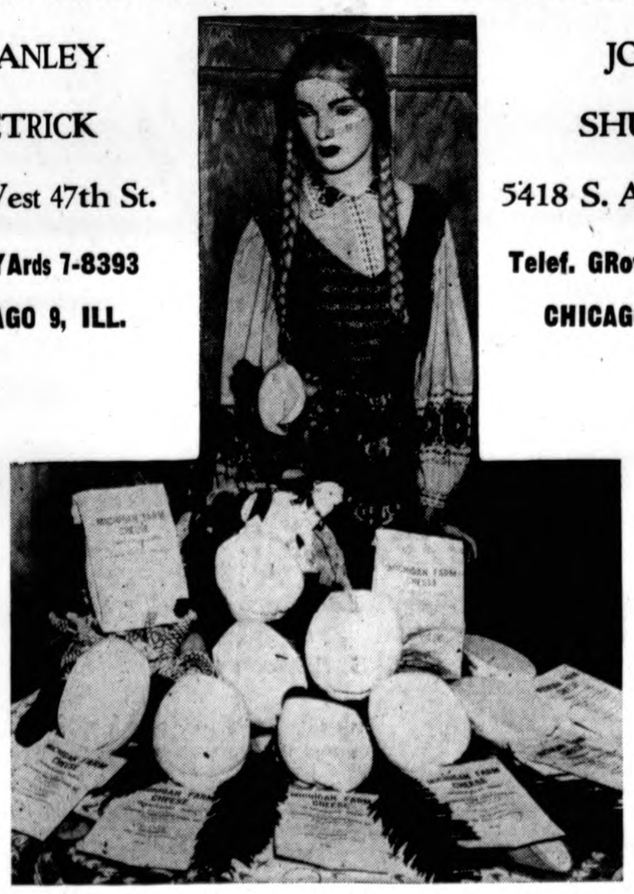

JOHN SHURNA
5418 S. Albany Ave.
Telef. GRovehill 6-7783
CHICAGO 29, ILL.
REIKALAUKITE VISUR SKANIAUSIŲ J. ANDRULIO MICHIGAN FARM CHEESE - SURIŲ.
Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas.
J. Andrulis, Michigan Farm Cheese Fountain, Michigan

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. Pardavimas ir taisymas
Televizijos, radijai, patefonai, kamb. vėsintuvai
"KALBA VILNIUS"
Kasdien 5 val. 30 min. popiet. Ateikite pasiklausyti.
2512 W. 47th St. Tel. FRontier 6-1998
Atdara kasdien iki 6 val., pirmad. ir ketv. iki 9 val. Sekm. uždaryta

MOVING ADDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36 ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas, Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis.
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, Sav.
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

RELIGIJA ISPANIJOS UNIV - SE

K. PATALAVIČIUS, Madridas

Trys pagrindiniai veiksniai dominuoja Ispanijos universitetuose: religinis, politinis ir profesinis ispanų studentų auklėjimas universitetuose.

Pirmiausiai Ispanijos universitetuose ir augštosiose mokyklose siekiama rimtą pagrindą padėti dvasiniam jaunuomenės auklėjime, užtat pati švietimo ministerija, universitetų rektoriai, profesoriai ir visų rūšių gimnazijų mokytojai deda pastangas, kad naujosios Ispanijos studijuojąs jaunimas būtų išsamiai supažindinamas su katalikiškąja dogma, morale, Bažnyčios teisių mokslu, jos istorija, liturgija, Kat. akcija ir panašiai.

Pilnesniam ir geresniam religiniam auklėjimui rengiamasi perorganizuoti tikybos programas, jos metodiką ir augštųjų mokyklų ir universitetų religijos tekstus, o labiausiai stengiamasi paruošti tikybos mokytojus.

Reikia pastebėti, kad Ispanijos universitetuose teologijos dėstymas, nesiaurinant teorinio jos dėstymo ir aiškinimo, stengiamasi pritaikinti prie kasdieninio žmogaus gyvenimo su visomis jo problemomis ir jų išrišimu.

Daug kur valstybiniuose universitetuose įvedamas teologijos fakultetas, bet čia dėstymas pavestas dvasiškiams specialistams, kurie stengiasi savo geru pavyzdžiu ir išsimokslinimu patraukti ir paveikti universitetų studentus.

Kunigų dabar Ispanijoje, apskritai imant, yra pakankamai, užtat stengiamasi iš jų atrinkti gerai išsilavinusius ir pasiruošiusius teologiniuose, Bažnyčios teisės ir filosofiniuose moksluose universitetų ir kitų panašių mokyklų profesūrai. Kaikuriose Ispanijos diecezijose net sumažėjo pasauliečių kunigų siuntimas į Pietų Ameriką, nes rimtai susirūpinta pagerinti dvasininkų profesorių elitą Ispanijos seminarijose ir universitetuose. Pasauliečiams Ispanijos universitetų studentams steigiamas specialus religijos kursas vadinamose Augštosiose Studentų kolegijose, kurias baigę ir išlaikę specialius religijos kvotimus, skiriami tikybos mokytojais ypač vidurinėse ar ir augštosiose mokyklose.

KRONIKA

● **Stasys Barzdukas**, ilgesnėms vaalndoms ir dienoms įstatytas į darbą savo įmonėje ir dabar labai mažai beturi laisvalaikio, kurį sunaudodavo kultūriniams, ypač Liet. Bendruomenės reikalams.

● **Lietuvių Muzikų vardyno,** leidžiamo prie "Muzikos Žinių", išėjo VII sąsiuvinys, apimąs muzikus pradedant Romu Butrimu ir baigiant Kajetonu Dambrausku. Į šį sąsiuvinį įeina ir M. K. Čiurlionis. Vardynas gausiai iliustruotas

● **Prof. Juozas Žilevičius** atsiuntė savo straipsnį knygai "Mano pasaulėžiūra".

Religija, gimtamokslis ir kūryba

JAV Psichiatrinės sąjungos prezidentas dr. Francis J. Braceland pareiškė, kad religija ir psichiatrija, padėdamos susekti tiesą apie žmogų, gali būti pagrindu naujų ąkiračių rimtajai moderniajai literatūrai. Rašytojai, — kalbėjo dr. Braceland, — turi žmogų vaizduoti daugiau kaip vien tik natūralistinę būtybę. Nepaisant visų seksualinių simbolių, kuriuos galima ištraukti iš jo pasąmonės, nepaisant visų diagramų, kurios galimos nubrėžti iš žmogaus psichologinės anatomijos, žmogus vistiek pasilieka pilnai nepažintas nei sau pačiam, nei kitam asmeniui. Mes galime analizuoti jo elgimąsi, net kaikuriame laipsnyje galime pramatyti ką jis darys, tačiau vis pasiliks laisvės elementas, staigmenų galimybės ir paslaptingumas, kurio analizės nepagauna. Ir tai yra (Dangaus) malonės elementas, malonės paslaptis" — kalbėjo psichiatrų pirmininkas dr. Braceland.

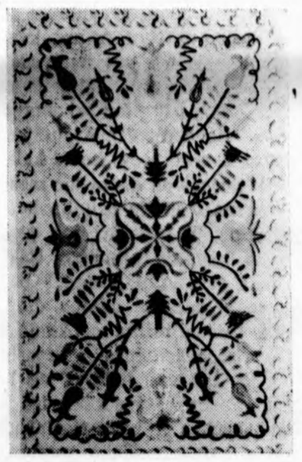

Dalios Binkytės, Chicagos Augšt. Lituanistikos mokyklos 7 kl. mok., kilimėlio projektas (tempera)

Studija apie JAV dorovingumą

Moksliniame pasaulyje įsigijęs gerą vardą prof. Pitirim Sorokin išleido knygą "The American Sex Revolution". Išleido Porter Sargent. Veikalas turi 186 pusl., kaina $3.50.

Autorius iškelia tradicinę moralę, primindamas, jog daugelis rašė apie susilaikymo blogybes, tačiau nei vienas iš tų jų pranašavimų neišsipildė; kaip tik priešingai — daugiausia kenčiama nuo palaidumo. Tas sociologas pažymi, kad bendruomenės, kurios seksualinį gyvenimą tepripažįsta palaimintos šeimos ribose ir draudžia priešjungtuvinius ir šalia jungtuvių santykius, tos tautos pasižymi kultūriniu veiklumu ir kūrybiniu augimu, kai tuo tarpu palaidumas šioje srityje siejasi su siaurėjimu kultūrinio reiškimosi.

Nors autorius pripažįsta, kad šioje srityje gali turėti reikšmės ir kiti veiksniai, tačiau šį veikalą autorius laiko centrine problema. Prof. Sorokin yra tos nuomonės, kad amerikiečių svei katingumas, produktyvumas daug nukenčia nuo didėjančio nepaisymo seksualinės moralės. Autorius JAV-se įžvelgia ryškų regresą visose kūrybinio, mokslinio, filosofinio reiškimosi srityse. Tačiau dar ne vėlu įnešti pagrindinį pasikeitimą gerojon pusėn, įžvelgus tikros, pilnos taurios meilės prasmę.

Pirmaujančios pasaulio kalbos

Filologas, Columbijos universiteto profesorius Mario Pei, savo knygoje "Language for Everybody" skelbia, kad daugiausiai vartojama pasaulyje yra kinų kalba. Ją naudoja 500,000,000 žmonių. Toliau eina sekančios kalbos: anglų — 250,000,000 gyventojų, hindustanų — 160,000,000, rusų — 150,000,000, ispanų — 120,000,000, vokiečių — 120,000,000, japonų — 100,000,000, prancūzų — 80,000,000, indoneziečių — 80,000,000, portugalų, bengalų ir italų kalbą vartoja po 60,000,000 žmonių, arabų — 50,000,000, visų kitų — 830,000,000. Pasaulyje yra tik 12 kalbų, kurias naudoja po daugiau kaip 50,000,000 gyventojų. Labiausiai po pasaulį išsiplatinusi yra anglų kalba; kinų kalbą nors naudoja didžiausias žmonių skaičius, bet ji vietinio pobūdžio, kitataučių beveik nežinoma.

ORIGINALŪS MAURICE MOORE PAMINKLAI nuo 1878 metų

John J. Moore, sav.

Paminklai
Mauzolėjai
Akmenys
Markers
Prieš Šv. Supulchre kapines

Ofisas
111 Ir Austin Avenue
BEverly 8-6132
Worth, Ill.

Residence Tel. **HIlltop 5-6277**

Aklųjų akyse atrodė, kad jie mirę, bet jie yra RAMYBĖJE.

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas — BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

ARTHRITIS & RHEUMATISM
Skaudantiems muskulams bei sąnariams
Nauji vaistai skaudantiems raumenims, sustyrusiems sanariams. Skubiai palengvina paraudusių, sustyrusių bei sutinusių nugaros, kelių, kojų, kojų pirštų arba sprando raumenų ir sanarių skaudėjimą. Vartokite naujus AMERPOL vaistus. 100 tabletčių tik $3.50. Mostis 98c tube. Galima gauti vaistinėje arba rašykite į **Amerpol, Chicago 22, Ill.**

L. A. MALONE COMPANY
MOVERS
CITY & SUBURBS
LONG DISTANCE MOVING & STORAGE
WE GO ANYWHERE!
Your Furniture Handled Carefully By Licensed and Bonded Movers
6431 Ingleside Ave., Chicago, Ill.
Call NO 7-6628 for free estimate

MICHAKEWA LODGE
A PRIVATE CAMP FOR CATHOLIC GIRLS
Ages 7 to 15 years
Located in the heart of Michigan's famed Vacation Land on Beautiful Long Lake in Cheboygan County (the hub of the Great Lakes).

OFFERS . . .
a full program of
● Riding ● Canoeing
● Water Skiing
● Trips ● Swimming
● Dramatics ● Music
● Crafts ● Fishing

PLUS . . .
Cheer Leading, Trampoling, Tumbling under NEWT LOKEN, University of Mich. cheer leading coach.

Facilities for Church Sacraments
For information write to —
Mr. & Mrs. Edward J. Slezak
1506 Morton, Ann Arbor, Mich.
or our Chicago Representative
Mrs. Howard Heston
925 Greenleaf, Wilmette, Ill.
Phone Wilmette 3276

FRONCZAK'S HARDWARE
2606 W. 47th Street
Turime Ellietts dažus — Elektrinius ir kanalizacijos reikmenis. Taip pat turime visokių elektrinių įrankių.

CAMP ELLENOR — FOR GIRLS
Ages 6 to 13 yrs. $30. per wk., incl. all activities except horseback rdg.
Open July 1st to August 25th
Sunday Masses. All reliable Catholic instructors.
Call EN 4-7295 Ext DG for reservations.

Krautuvėje "MARGINIAI", adresu: **2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois,** galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija. **Telefonas — PRospect 8-4585.**

FLORIDA — FLORIDA
Atvažiavę į Floridą sustokite, **Neptūno Viloje, pas p. Šeštokus.** Jie jums patars kur geriausia jums apsistoti arba apsigyventi. **666 — 76th Ave., St. Petersburg Beach, Fla. Tel. 21-8204.**

VISIŠKAI NAUJA SKRYBĖLIŲ KRAUTUVĖ BEVERLY HILLS!
Tikriausiai Jūs norėsite pavasariui ir vasarai nusipirkti naują skrybėlaitę.
Prieinamom kainom, įvairių stylių ir spalvų. Yra iš ko pasirinkti. Taip pat turime pasirinkimą individualių skrybėlių.
MAYE turi rinktinę kolekciją naujų pavasario ir vasaros skrybelaičių — nepaprastai gražių, labiausiai tinkančių prie veido, gražesnių negu bet kada buvo. Kainos niekad nebuvo prieinamesnės. Jūs esate kviečiami patys užeiti ir įsitikinti. Vaišiname kava ir duodame dovanas nusipirkusiems.
SU SKRYBELAITE JŪS ESATE DAUG PATRAUKLESNĖ.
1752 W. 95th St. MAYE'S HAT SHOP BE 8-4915
Atdara kasdien nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 valandos vakaro.

Siunčiame siuntinius į **LIETUVĄ** žemiausiomis kainomis: maistą, medžiagas, odą ir kitką
1. Cukraus 22 svarai (10 kg.) brutto **$12.95**
2. Streptomycin 60 gr. 1000 tablečių rimifono ir 15½ sv. (7 kg.) cukraus **$30.00**
3. 1000 amer. cigarečių "Phillip Morris" ir 15½ sv. (7 kg. cukraus) **$24.50**

Siuntiniai nueina per 3—4 savaites. Pilna garantija.
"ORBIS", 4414 Rockwell St., Chicago, Ill. YArds 7-2445
"Orbis" Centras: 298 Bathurst St., Toronto 2B, Ont.

Re-Upholstering — Restyling
CUSTOM MADE FURNITURE
Complete Home Furnishings and Interior Decorating Service
CONVEN'T CREDIT TERMS
STANLEY Furniture Co.
STANLEY KAPUSINSKI
6839 W. Belmont
TUxedo 9-9275

Kam teks bukietai?

Jums . . . jūsų vestuvinėje nuotraukoje be abejo!
Jūs . . . spindinti jūsų vestuvinėje suknelėje . . . akimirką kurią jūs norėsite turėti . . . ir gėrėtis . . . nuotraukoje, kuri bus pagaminta su tokiu pat kruopštumu, kaip ir jūsų vestuvinė suknelė. Dabar pasiskirkite laiką.
VICTOR STUDIO
Vytautas Grigas, Fotografas
Vestuvines nuotraukas darome namie, bažnyčioje, vestuvėse ir studijoj.
2517 West 69th Street
Chicago 29, Ill.
Telef. REpublic 7-0040

FREE
10th Anniversary Celebration
FREE use of Tuxedo to every bridegroom with a rental of 3 or more tuxedos.
Bring this Coupon
Come In Today
Hollywood
FORMAL WEAR
6227 So. Ashland Ave.
WAlbrook 5-1251

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

MUSIC
The Heart and Soul of Self Expression!
Enrich your lives by learning to play a musical instrument: Piano, Violin, Accordion, Trumpet, Trombone, Clarnet.
Private Instructions.
Free Use of Instruments
MASTER ACADEMY OF MUSIC
2653 W. 63 St., Tel. GR 6-4600

Camp Stonebridge
Conducted by
THE SERVITE FATHERS
Lake Bluff, Illinois
The Ideal Camp
For Boys 7-14 Years
ALL SPORTS
Season July 1st to August 12th
$35 per week
For Information write or phone
Camp Stonebridge
Lake Bluff, Illinois
Phone 1974

Mes parduome medžiagas, kurios vertingos LIETUVOJE!
Kadangi dabar daug mūito už senus rūbus kaip už naujus, mes patariame siųsti daugiausiai medžiagų liekanas, už kurias yra žemas muitas.
Turime visokių medžiagų liekanų: eilutėms, sukne lėms, paltams, sijonams ir kit. apsirengimui.
Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirkę ką nors pas mus gausite keturis jardus medžiagos suknelei.
PALATINE BARGAIN BASEMENT
1263 North Paulina Street
Chicago 22, Ill.
Telef. HUmboldt 6-3353

● Padėkime Artimiesiems Lietuvoj ir Sibire

Tai ne tušti žodžiai, bet TIESA, kad mes siunčiame labai atpigintas angliškas medžiagas, avalynę, vąistus, šveicariškus laikrodžius ir t. t. Didelis pasirinkimas spalvų ir rūšių. Siuntiniai pilnai apmokėti ir apdrausti. Patiems išsirenkant siuntinį iš katalogo pavyzdžių, reikia už pilną ar ne pilną siuntinį pridėti $6.50, o į Azijos SSR $8.30. Švediški standartiški maisto siuntiniai pilnai apmokėti, tik į Azijos SSR reik pridėti $1.40 už paštą. Palyginkite ir įsitikinsite:

Vilnonė Afgalainė 3 yardai buvo $14.40—16.45, dabar.. — $9.36—9.75
Velour moteriškam paltui 3 yardai buvo $35.00, dabar — $18.00—19.50
Vyriškiem paltam medž. 3 y. buvo $19.50—68.60, dabar—$15.20—54.00
Worsted dryžėta siūtams 3¼ y. buvo 32.00—36.40, dabar—$23.89—32.60
Gėlėtas rayon 4 yardai buvo $9.10—11.80, dabar.....—$4.80 — $5.70

No. 7 ..... $20.20
10 sv. cukraus
10 sv. K. taukų
No. 8 ..... $13.34
20 sv. cukraus
No. 9 ..... $23.00
20 sv. k. taukų
No. 30 ..... $14.66
20 sv. pirmos rūšies kvietinių miltų
No. 40 ..... $26.00
15 sv. bac. lašinių
5 sv. salami dešros
No. 36 ..... $31.95
2 sv. kumpio
2 sv. salami dešros
2 sv. bec lašinių
2 sv. sviesto
2 sv. 3 ozs. k. taukų
1 sv. pupelių kavos
1 sv. cukraus
1 sv. pieno miltelių
1 sv. šokolado
14 ozs. kokavos
15 ozs. razinkų
200 Ch-field cigarečių
PASTABA: Prie visų švediškų maisto siuntinių galima pridėti už atskirą primokėjimą vieną iš šių daiktų:
Deim. rėžtuką.. $5.40
Skustuvą Hochschliff $4.30
Skustuvą Franc-Schtiff $2.80
Nylon kojinių 2 poros $4.40
4 spūliukės siūlų $1.00
Vyriškos kojinės 1 pora $1.53
Reikalaukite katalogų.

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill., USA., tel. CR 7-2126
Darbo val., išskiriant šventadienius, 9—6 vakare
6250 So. Western Ave. (kampas 63 G.), Chicago 29, Ill., USA
Pirmad. ir Ketvirtadieniais 3—7 val., Šeštadieniais 10—5 val.
4127 So. Richmond St., (prie Archer Ave.) Chicago 32, Ill., USA. Tel.: LA. 3-3393
Kasdien 10—6 val. 30 min., Šeštadieniais 10—5 val. Trečiadieniais ir šventadieniais uždaryta
UNIVERSAL PARCEL SERVICE CO.
414 Scribner Ave., N.W. Grand Rapids 4, Mich., Tel.: GL 8-2006

Mūsų bankas buvo saugi vieta taupyti praeityje, mes norime Jums pagelbėti ir dabar. Ar norite taupyti, ar atidaryti einamąją sąskaitą (checking account), ar gauti paskolą, mes visa tai galime Jums sutvarkyti gerai ir greitai.
METROPOLITAN STATE BANKAS yra atsižymėjęs savo stipria ir pavyzdinga laikysena. Jis pergyveno abu pasaulinius karus ir depresiją ir indėlininkams išmokėjo pinigus pagal pareikalavimus.
METROPOLITAN STATE BANKAS yra pirmasis ir vienintėlis LIETUVIŠKAS Valstybės bankas visoje Amerikoje.
Visi indėliai iki $10,000.00 apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation, Washington, D. C.
Kviečiame ir Jus atvykti tuojaus pat į mūsų banką ir pasinaudoti jo patarnavimais, kurie palengvins Jūsų rūpesčius.
METROPOLITAN STATE BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: Virginia 7 - 6430

VAISTAI LIETUVON!
IR Į KITUS EUROPOS KRAŠTUS IŠSIUNČIAMI SKUBIAI IR RŪPESTINGAI
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
RIMIFONAS
STREPTOMICINAS
PENICILINAS
SEROMICINAS
LARGACTILIS
SERPASILIS
VITAMINAS B12
CYCLOSERINAS
TAIP IR VISI KITOKI VAISTAI
BARRY'S APTEKA
1370 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
Telefonai BRunswick 8-8419 ir 8-9494
Vaistų pristatymą Lietuvon Garantojame laike 7-10 dienų

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

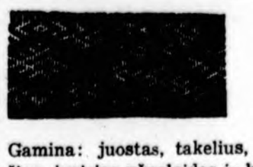

AUDYKLA JUOSTA
KAZYS PRISMANTAS, sav.
1805 West 46th Street
Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

K. GASIŪNAS **SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ**
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. **Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.**
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7 - 6329

IŠ FINANSŲ MOKSLO

AKCIJŲ (ŠĖRŲ) RŪŠYS

LEONARDAS DARGIS, Milwaukee

Akcijos, pagal įmonių pobūdį, dalinamos taip: pramoninės, kasyklų, nejudomojo turto, finansinės, geležinkelių, susisiekimo (be geležinkelių), viešosios tarnybos, prekybos. Šios pastarosios, panašiai, kaip kasyklų akcijos, yra labai artimos pramoninėms akcijoms, nes šiandien daugelis didžiųjų prekybos įmonių ne tik gėrybėmis prekiauja, bet ir pačios jų gaminasi.

Kasyklos daugeliui — stebuklingas žodis — reiškia didelio turto šaltinį. Kasyklos yra turto šaltinis, tik jau ne toks didelis, kaip mes kartais nutariame. Kasyklos JAV teduoda darbo tik apie 2% visų dirbančiųjų, kurių pajamos nė tų 2% visų tautos pajamų nesiekia (yra kiek mažesnės). Kasyklų vertė, smarkiai jas naudojant, mažėja. Tuo pačiu metu pramoninių įmonių vertė, gamybai didėjant, kyla.

Geležinkelių bendrovių dydis, reikšmė ir įdėtasis kapitalas impozantiški. Geležinkelių bendrovių akcijų pelningumas betgi gerokai sumažėjęs dėl autobusų, sunkvežimių, automobilių, lėktuvų ir dėl naujai išvystytos vamzdinės transporto sistemos.

Viešosios tarnybos (public utility) grupei priklauso šios rūšies įmonės: elektros šviesos ir jėgos elektrinės, dujų, vandens tiekimo, telefono, telegrafo, vietinio susisiekimo. Šių įmonių pobūdis: priverstinis ir neišvengiamas santykiavimas su plačiaisiais gyventojų sluogsniais. Dėl šios jų savybės ir valdžia jas dažniau patvarko, kaip prekybos ar pramonės įmones. Viešosios tarnybos įmonių reikšmė nepaprastai didelė, ypač jei krašto reikalai geri ir gyventojų skaičius nuolat ir patenkinamai auga. Šių bendrovių akcijos ypač geros pirkti kainoms krintant, nes jų pajamos nuo to nė kiek nemažėja. Gyventojai kiek vienu atveju turi naudotis jų patarnavimais. Kainoms kylant, jų pelningumas kiek mažesnis, kaip pramoninių akcijų.

Šių bendrovių monopolinė padėtis kelia daug politinių ginčų, bet kartu, reikalą tinkamai pastačius, duoda užtikrintų, nors ir ribotų nuostatais, pajamų. Kadangi tokių bendrovių pajamos apkarpomos valdžios nuostatų, tai ir jų našumo nuošimtis pasidaro pus-tinai pastovus. Dėl to ir jų akcijų kaina pastovesnė, mažiau svyruojanti. Viešosios tarnybos bendrovių akcijos nėra gera priemonė saugotis infliacinių nuostolių.

Dabar kiek apie finansines bendroves: bankus, draudimo įstaigas ir investicines bendroves.

Investicinės bendrovės verčiasi pirkdamos, parduodamos ir laikydamos vertybinius popierius daugelio bendrovių iš karto. Taip sumažinama investavimo rizika ir užtikrinamas pastovus pelnas, bet kartu tas pelnas ir kiek sumažinamas, nes tokių bendrovių išlaikymas ir organizacija savo keliu reikalauja išlaidų — pinigą kainuoja. Kaikurie akcijų pirkėjai, užuot patys rinkęsi ir tiesiog pirkę vienokios ar kitokios bendrovės akcijų, perka tik šių investicinių bendrovių akcijas. Tokiems akcininkams tai teikia kiek ramybės, bet, manau, nėra labai geras biznis. Šiek tiek pačiam akcijų rinka pasijdomavus ar kiek pastudijavus, lengvai sutaupomos šių bendrovių veikimo išlaidos.

Reikia skirti šias investicines bendroves nuo tų investicinių bendrovių, vertybinių popierių tarpininkų, kurios prekiauja vertybiniais popieriais (už komisą), kredituoja savo klijentus ir apskritai jų reikalus tvarko: perka, parduoda vertybinius popierius, saugo juos seifuose, padalą inkasuoja, seka kainas, patarinėja, kaip geriau investuoti pinigus. Be šių pastarųjų bendrovių vienokio ar kitokio patarnavimo, jei norėsime pirkti akcijų, neapsieisime.

A. Galdikas Kapinaitės

Nekaltas nusikaltimas

(Atkelta iš 6 psl.)

Nors nuostabi yra jauno gegužiuko jėga priepuolio metu, be abejo, ji ribota ir, stebėdamas jo veiksmus, aš priėjau išvados, kad nebūtų įmanoma išmesti kiaušinukus bei paukštukus iš betkokio strazdo lizdo. Juodojo strazdo lizdas būtų pergilus, o kai dėl paprastojo, tai jis negalėtų stumtis atgal ir šonais į viršų kūgio pavidalo tuštumoje, kurios paviršius lygiai išklotas.

Belieka papasakoti apie raudonkrūtinės tėvų laikyseną. Kai jaunasis gegužiukas išmeta paukštukus iš lizdų ant medžių, krūmų, tvorų ar meldų, aukos, kaip taisyklė, krenta kaikuriam nuotolyje ant žemės ar į vandenį ir senieji paukščiai jų nebemato. Šiuo gi atveju išmesta jaunoji raudonkrūtinė nukrito už penkių ar šešių colių ir pasiliko ant plataus, šviesaus, žalio lapo, kur ji buvo ryškiai matoma; ir kai motina raudonkrūtinė nutūpė ant lizdo — ir toje vietoje ji išbūdavo didesnę dienos dalį, šildydama tamsiaodį, varlės pavidalo įsibrovėlį vaiką; josios šviesios, inteligentiškos akys tiesiai žiūrėjo į jį, kiek žemiau po ja, kuris buvo išaugęs iš jos kūno ir buvo išperintas jos šiluma ir buvo visiškai jos.

Aš stebėjau per ištisas valandas, stebėjau bešildančią gegužiuką, kai ji paliko lizdą ir kai grįžo su maistu ir vėl jį šildė, ir nė karto ji neatkreipė nė mažiausio dėmesio į įsibrovėlį, betupintį taip arti jos. O tuo tarpu jos pačios vaikas tebegulėjo ant žalio lapo, palaipsniui vis labiau atšaldamas, nejudąs, išskyrus atvejus, kai jis pakeldavo galvutę tarsi priimti maistą, ir vėl ją nuleisdavo, ir kai protarpiais krustelėdavo savo kūną, lyg norėdamas pajudėti. Apie pavakarę netgi ir tie silpni judesiai nutrūko, nors silpnutė gyvybės ugnelė dar nebuvo užgesusi; tačiau sekantį rytą jis jau buvo negyvas ir sustingęs o tiesiai virš jo, su šviesiomis akimis ant jo, motina raudonkrūtinė tupėjo lizde, kaip ir anksčiau ir šildė gegužiuką.

Išvertė P. Gaučys

Mes mokame Augštą Dividendą

MIDLAND Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

4038 Archer Avenue Tel. LA 3-6710

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON.

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

Tel — CEdarcrest 3-6335

Tops for Better Golf

• YORK •

GOLF CLUB

Daily Fee • 18 Holes

22ND & YORK ROAD

Route 2, Hinsdale, Illinois

For information call

FACULTY 3-1400

VINCENT DI TELLA, Pro.

LIŪDĖSIO VALANDOJ

Šaukite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6345 So. Western Ave. Air Conditioned kopylčia

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopylčią arčiau jūsų namų.

ADOMAS VAITKEVIČIUS

Anglių ir Alyvos Pardavimas

Telef. REpublic 7-5803

Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.

Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.

ATLAS FUEL CO.

ATSTOVAS

4919 So. Paulina Street

Telef. PRospect 6-7960

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITWINAS, Pres.

3039 So. Halsted St.

Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.

Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro Šeštadienais iki 3 val. vakaro

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Ave.

Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9852

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.

CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.

Telefonai — GRovehill 6-2345 arba

TOwnhall 3-2108, 3-2109

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ — VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

Lietuvių Prekybos Namai

Prekės be brokų, sugadinimų, sąskaitos nepervedamos

Finansų kompanijon.

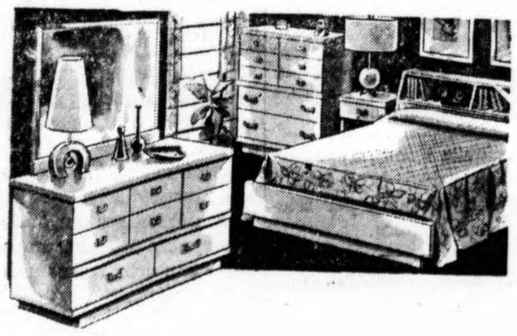

Šis puikus 5 dalių miegamasis gegužės mėnesį už specialią kainą, tik	$149.00
Už $150 parduodamos 5 dalių sofa, kėdė, ottoman dvi pagalvelės, nakčiai 3-jų asmenų Miegamasis, tik	$99.00
Už $250.00 parduodami svečių k. Kroeler baldai naujausio stiliaus, Nylon ar vilna, tik	$169.00
Šaldytuvas 7,5 kub. pėdų Admiral ar Gen. Electric, tiktai už	$159.00
Skalbimo mašinos Speed Queen	$79.00
Parcelano virimui gaso pečiai	$79.00
Televizijos aparatai RCA, Admiral, Zenith, po	$149.00
Kilimai 9x12 su Nylon	$39.00
Kilimai 9x12 100% vilna	59.00
Linoleum, geriausių firmų 9x12	$6.50
Rašomieji stalai moksleiviams	$29.00
Knygų spintos stiklo durys	$29.00

FURNITURE CENTER, INC.

3224 SO. HALSTED STREET

Lietuvių Prekybos Namai vedėjas—Justas Lieponis

TEL. — VICTORY 2-4226

ĮMONĖ ATIDARYTA:

Pirm., Ketvirtad. ..... 9—9:30

Kitom Dienom: ..... 9—6.00

Sekmadieniais: ..... 12—5 valandos

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 West 63rd Street

Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

Precin Photo Studio

(Incorporated)

EDVARDAS ULIS, sav.

4058 Archer Avenue

Telefonas VIrginia 7-24[illegible]

Duoną ir įvairias skaningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA

3339-41 S. Lituanica Ave.

Tel. CLiffside 7-6376

Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N

2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.

Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

TROOST — PACHANKIS MONUMENTS

JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President

6819 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-3745

Gražiausių Paminklų Pasirinkimą

Kaip Tik Ir Rasite Pas Mus!

Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.

Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINIŲ DIENOJE! JOKIO ĮMOKĖJIMO. SUMOKĖSITE KAPINIŲ DIENOJE.

COAL

ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT

Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą.

STASYS FABIJONAS

2146 So. Hoyne Ave., Telef. VIrginia 7-7097

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th Ave. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. "Drauge".

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Redaguoja dr S. ALIŪNAS

Alb. Pliumpis

LAIŠKAS DĖDEI Į SIBIRĄ

Mielas dėde, Kazimierai!

Well, turime apreikšti, jog neseniai apturėjome Tamstos laišką iš Sibiro, iš pat Vorkutos. Labai nustebome, nes manėme, jog jau seniai Tamstos kaulelius varnai išnešiojo po baltas Sibiro platybes, bet dar labiau nustebome, kaip galėjote iš tokios tolybės čionai mus surasti. Turbūt, per konsulatus gavote mūsų adresą? Tie konsulatai dabar neturi ko veikti, tai tik adresais ir švaistosi. O mes jau buvome dėl Tamstos nusiraminę ir mišias užprašę. Si?

Brangus dėde, rašai jog Sibire gyvenate neprastai: turite ožką, dvi vištas ir gaidį. Tas yra orait. Ir norėtumėte į ką nors išsimainyti paršiuką, bet neturite į ką. Dėl jūsų tos bėdos mes labai gailimės.

Mums gi čia Amerikoje sekasi tik pusėtinai. Aš čia, jau vargstu aštunti metai, taigi tik keleriais metais trumpiau negu Tamsta Sibire, o turiu dar tiktai apartamentinę auzą ir saliūną gerame pleise. Dacol. Neseniai pirkome 57 metų Buicką. Žinote, vyšninės spalvos su gelsvu stogu. Vidus irgi išmuštas rausvos medžiagos pamušalu, su radiju ir visais įrengimais. Rašyk, mielas dėde, ar Vorkutą jau pasiekė 57 metų išdirbystės Buickai?

Aš savo televizeną, nors dar neprastas, bet jau išmečiau į garažą ir užsisakiau spalvotą. tai taip tie doleriai ir eina. Tiesa, dėde, neužmiršk parašyti, kokios pas jus furničiūrų kainos? Mes neseniai pirkome naujus furničiūrus žalios spalvos, ale žmonai gręit nusibodo žalia spalva ir dabar kasdien zyzia, kad pirktume naujus, būtinai ružavos spalvos. Taip ir nespėji šviežio pinigo sugriebti. Ir gyvenimas per tai apkarsta.

Well, dėde, kaip čia toje Amerikoje bevargtum taip, ale visa bėda, kad nėra apetito. Valgyti tai čia mes turime ištisus kalnus Bet kas iš to? Paimi kąsnį ir išspjauni: niekas neskanu. Aš pats tik galioną karšto šokolado su medauninkais pusryčiams išgeriu, dar porą apelsinų, keletą bananų, kvortą kokoso palmių pieno, dar keletą keiksų burnoje sutirpdai, keletą minkštai virtų kiaušinių, būtinai su juoda duona ir dacol. Daugiau neina. Gal dėlto, kad Chicagoje oras nepalankus apetitui. Pietums valgau keptą antį su kopūstais, apkeptom bulvėm ir bonką itališko vyno. Daugiau nieko negaliu ir dacol, brangus dėde.

Rašyk, kas gero Vorkutos padangėje? Pas mus nieko ypatingo. Dėl Lietuvos išlaisvinimo faituojamės vieni su kitais, kaip Kanapinskis su Lašinskiu Užgavėnių vakarą. Linksma darosi, tik visa bėda, kad visi aukų prašo. Išlupa tie veiksniai paskutinį dolerį, taip kad ir norėdamas nebegali siuntinio į Sibirą pasiųsti dėl šitų laisvinimo veiksnių. Tiesa, dėde, neseniai mirė mylimas mūsų tėvelis, Tamstos brolis ir per tai turėjome visiškai bereikalingų ekspensų. Tai dabar sunku ir su siuntiniais. Tiesa, dėde, o kiek Sibire graboriai čežina už pakavojimą?

Well, gal susispaudę ir galėtume kokį siuntinį sukombinuoti, ale antra vertus, nežinome ko Tamsta, dėde, stokoji? Prašom rašyti.

Sūnėnas Čarlis su šeima

John F. Kennedy

Kennedy šypsosi patenkintas, kad jį lietuviai rengiasi kviesti kalbėti į Chicagoj įvykstantį birželio 15 minėjimą.

Draugas Chruščevas labai laimingas žiūri į kiaulės portretą, kuri sustiprino bolševikų penkmetį, pagal planą priaugdama per dieną vieną svarą.

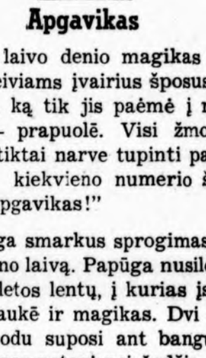

Jameikienė vežasi maisto pasistiprinti po pamokų su Cicero Tautinių šokių grupe.

Apgavikas

Ant laivo denio magikas rodė keleiviams įvairius šposus — viskas, ką tik jis paėmė į rankas — prapuolė. Visi žmonės plojo, tiktai narve tupinti papūga po kiekvieno numerio šaukė: "apgavikas!"

Staiga smarkus sprogimas paskandino laivą. Papūga nusileido ant keletos lentų, į kurias įsikibęs plaukė ir magikas. Dvi dienas juodu suposi ant bangų ir nei vienas netarė nei žodžio. Pagaliau papūga tarė: "Gerai! Aš pasiduodu — tu laimėjai! Bet pasakyk man, kur tu padėjai laivą?"

Rimtas klausimas

"Neprikl. Lietuvos" nr. 21 yra straipsnis: "O vis tik Vasario 16 yra tautos šventė, tai kodėl alaus neišgerti?"

Pirmasis

— Tu esi pirmas vyras, kuris mane pabučiavo...

— Aš tikiu, brangioji!

— O! Tu esi taip pat pirmas, kuris patikėjo...

Draugų pasikalbėjimas

— Labai įdomu, kodėl Jonas visus savo keturis vaikus leidžia į medicinos mokslus, norėdamas visus juos padaryti daktarais?

— Labai paprastai, nes jis lai ko laidotuvių įstaigą.

Aldona Krikščiūnaitė tuo metu kai ji buvo nemokytoja, bet mokinė.

— Nancy mieste, Prancūzijoj, vienas darbininkas pavogęs 27 motociklus pasiaiškino: "Kiekvieną kartą kai aš susipykdavau su žmona, aš pačiupdavau pirmą pasitaikiusį motociklą ir bėgdavau tolyn".

Dr. S. Aliūnas

ČIA IR TEN

Ten uogienojai šlama pernykščiai,
Jauni žilvičiai šakom plevena,
Grįždamos gervės padangėj krykščia,
O tu čia sėdi sau prie ekrano.

Siūbuoja pievos ir vasarojai,
Daržely supas jurginas jaunas,
O čia ekrane mušas kaubojai
Arba dvi gengės jaunimo kaunas.

Vakarais saulė santakon krinta,
Pilyje Kauno dulkelės čeža,
O čia skaičiuoji šimtą prie šimto
Arba galvoji apie garažą.

Danguj švytuoja bažnyčių bonios,
Balandžio vėjas lekia arimais,
Čia laikas eina bevartant bonus
Ir besidžiaugiant gerais draudimais.

Patogus namas ir geras butas,
Sąskaitas banke gražiai pakėlei,
Oi niekad, niekad tėviškėj rūtos
Taip nežaliavo kaip dolerėliai.

Rimta priežastis

— Bičiuli, tu turi būtinai vesti, — sako vienas pilietis savo draugui.

— O kodėl jau taip būtinai?

— Todėl, kad nevedęs žmogus yra kaip šuo be virvės, nėra kas jį vedžioja.

Kukliausiai paminėtas

Iš visų penkiasdešimtininkų tai kukliausiai paminėtas auksajubiliatas Pulgis Andriušis, apie kurį buvo lygiai tie patys straipsniai Kanados "Neprikl. Lietuvoj", Amerikos "Dirvoj" ir Australijos "Mūsų pastogėj".

Lietuvių auditorijoj paskutiniai šokiai. Šoka inž. Račiūnas su J. Naviekaite.

SPAUDOS APŽIŪRINĖJIMAS

— **Jonas Leonas,** rašydamas "Naujienų" nr. 89 apie tautininkų suvažiavimą, sako, kad tokius suvažiavimus Lietuvoj ruošdavo "...ištikimasis smetoniškųjų fašistų (Tautininkų sąjungos) "generalinis sekretorius", tada visagalis Lietuvoje, ateitininkų sendraugis, — Rastenis". Spygliai pažymi, kad Rastenis nepajėgė pasidaryti sendraugiu ir nuėjo pas tautininkus, kad padėtų dirbti ten tautininkavusiam J. Leonui.

— **"Muzikos Žinios"** nr. 1 skundžiasi, kad J. Gliauda rašo "Naujienose" "koncerto recenziją ilgą, vaizdingą, pompastišką ir gal net jam pačiam ne visai suprantama." Štai Jurgis Gliauda taip rašo: "Br. Budriūnui būdingi du esminiai jo išgyvenimo poliai. Svajingasis andante ir didingasis allegro. Jis visad išgyvena tą lūžį, kada tie du poliai besijungdami savo tarpe trapiu ryšiu, nutrūksta nuo vienas kito, kada žmogus stovi tarp jų. kaip tas modernios poezijos paukštis, kuris nusmerktas skristi be pastogės vilties".

Muzikai nesupranta, apie ką rašo Gliauda, bet Spyglių muzikos skyriaus redaktorius paaiškina, kad tas Gliaudos išmintingas "modernios poezijos paukštis" yra gaidys, modernios muzikos specialistas, giedąs be gaidų.

"Margutis" nr. 5 įsidėjo straipsnį "Kaip pagrobta iš Lietuvos Banko 10,000 litų", o straipsnyje parašyta taip: "Prezidentas paprašė manęs paimti iš Lietuvos Banko 10,000 JAV dol., o Lietuvos Bankui atlyginti iš jo indėlio Valstybės Taupomosiose Kasose, kuriame buvo apie 70,000 litų. Apie 16-17 val. aš įteikiau Prezidentui 10,000 d. ir užsienio pasą su vokiečių viza". Apie litus taip ir nepasakyta, matyti, jog mintys vis labiau suka į dolerį.

Trečia sostinė

Kanados "Nepriklausoma Lietuva" savo skiltyse kiekvieną savaitę skelbia, kad yra pasaulio lietuvių dvi sostinės. Iš vienos, Chicagos, rašo Edv. Šulaitis, o iš kitos, New Yorko, bepavardis. Spygliai, nenorėdami, nusileisti, skelbia trečią lietuvių sostine Chicagos Bridgeportą, kurioj yra Jono Malioriaus vedama pilis — Lietuvių auditorija.

Smalsumas

Jonas, važiuodamas mašina, artėjo prie geležinkelio pervažos. Geležinkeliu visu greičiu prie pervažos skubėjo traukinys. Jonui parūpo išmėginti, ar jis spės pralenkti traukinį per pervažą. Jonas nespėjo...

Petrui, keliaujant nakties metu, sustojo mašina. Jis užsidegė degtuką pažiūrėti, ar benzino tankas tuščias. Tankas nebuvo tuščias...

Kazys paglostė svetimą šunį, kad įsitikintų, ar tas šuo yra tikrai toks ramus, kaip jis atrodė.

Deja, šuo toks nebuvo...

Simas, žinodamas visu draugų nelaimes, tvirtai nusprendė niekados nepasiduoti smalsumui. Deja! Jis paprašė merginą tekėti už jo, vien tik dėl to, kad sužinotų, ar ji ištekėjusi, ar ne.

Ji nebuvo ištekėjus...

Kai širdy užverda kraujas
Trokšti meilės ar dainos, —
Nors šimtai ten plaukus raujas,
Puoli vienas prie vienos.

A. Gustaitis

Peštukas

ŽMONA

Daug kas apdainavo visokias gražuoles:
Jų plaukus, jų kojas, jų lūpas kvapias,
Ir kaip jos mylėjo, ir kaip jos aukojos,
Ir ką mėnesienoj jų lūpos kartojo
Į ausį slapčia . . .

Poetai motules be galo pamilo
Ir dainiai jom pynė, sudėjo dainas:
Jos rymo sūnelio, jos laukia už šilo,
Jos verkiantį vaiką per naktį ramina, —
Bet kas apdainavo žmonas?

Aš protesto notą poetam įteiksiu:
„Kiek motinų būtų, jei nėra žmonų?
Ką veiktų gražuolės be laimės ir teisių
Žmonoms vadintis ir draudžiamą vaisių
Pakeist legaliu?"

Ach žmonos, tos žmonos, pasaulio varguolės!
Jos rūpinas princais ir bomais girtais,
Jos pakelia tave į sielvartą puolus,
Jos lydi tave per betkokius dirvonus . . .
Medalių žmonoms kas įteiks?

Spyglininkai rašo

— **Losangeliškis** atsiuntė Spygliams eilėraštį apie girtuoklio logiką, sakydamas, kad vieną kartą galas turi būti, tačiau:

"Bei, jei blaiviam taip viskas
/tragiškai atrodo,
tai, po velniais, kam stengtis
/būt blaiviu,
geriu kiek telpa, kiek tik duo-
/da,
o kai negėręs, vėl apmąstysiu
/viską nuo pradžių".

Mes manome, kad toks dar ne girtuoklis, kuris geria kiek telpa; girtuoklis toks, kuris geria tiek kiek netelpa ir kuriam galima pritaikyti šiuos A. Gustaičio žodžius :

O kai meilės monai žuvę
Skamba vėl dainoj linksmai,
Kai jau pinas ant liežuvio
Mintys, žodžiai ir jausmai,
Kai jau sukasi stalai, —
Absoliučiai tobulai
Bėga šnapsas atbulai...

— **P. D. iš Bostono** rašo: "Mėgstam Spyglius, bet kaikurie juokai yra perdaug jau moksliški ir mums neįdomūs". Gaila, bet čia mes ne kalti, jei mūsų žymiausi bendradarbiai — V. Kavolis arba, kaip Spaudos apžvalgoj matote, Jurgis Gliauda — juokus moksliškai krečia.

Problema

Muzėjaus sargas iš kaimo atvažiavusiam giminaičiui aprodo muzėjaus brangenybes. Priėjus prie geležiniais šarvais aprengto senovės riterio, kaimietis ilgai stebisi tais keistais drabužiais ir sako:

— Įdomu, kaip jis pasikasydavo, kai jam niežėdavo?

Konservatorius nenori pripažinti vasaros; jis paplūdimyje sinjoritas žavi savo žiemos uniforma.

— Daugelis žmonų sugadina pietus, kai palikę krosnis nubėga žiūrėti duodamų per televiziją virimo pamokų.

"Naujienos" garsina ir Tamulaitį

Prieš keleris metus "Naujienų" korespondentai pagarbiai šlovino ir plačiai garsino du savo mylimus asmenis: Al. Baronų ir B. Babrauską. Dabar jos ėmėsi šlovinti Tamulaitį ir tam tikslui gegužės mėn. 11 d. "Naujienos" paskyrė S. Tamulaičio garbei visą Literatūros priedą. Strapsniuose įrodinėjama, kad T. yra labai "nais" vyrukas.

Spygliai sužinojo, kad pats Tamulaitis, kaip ir Baronas su Babrausku, nesijaučia esąs vertas tokio dėmesio. Jis neįkūrė nei "seivingų", nei "asosieišenų" ir nužemintai geria pas Maliorių pigiausią alų.

Vaizdas iš Chicagos Balfo būsimos gegužinės birželio 9 d. už tų medžių sušilę laksto Alb. Dzirvonas ir kun. Šantaras.

SPYGLIŲ SPORTAS

Išaugštiname pažemintuosius

Ponas R. V. "Naujienų" sporto skyriuje iškoliojo "Laisvosios Lietuvos" sporto žinių redaktorių Ed. Šulaitį už tai, kad šio laikraščio skaitytojai neišrinko garsiųjų Milwaukės miesto sporto veikėjų į pasižymėjusių sportininkų tarpą. Todėl, "S. ir D." atitaisydami šią didelę ano laikraščio padarytą skriaudą "Naujienų" Tribūnos bokštelio vyr. redaktoriui Br. Keturakiui ir jo ginklanešiui Pr. Mickevičiui, suteikia jiems "nusipelniusių sporto riterių" titulus, apdovanojant juos trims žvaigždėms nuo "Martel" butelių.

Pramatome laimėtojus

Nors dar VII-jų Š. Amerikos liet. sporto žaidynių II-sis ratas yra nearti, tačiau "S. ir D." sporto žinovai jau yra pramatę kaikuriuos jų laimėtojus. Kaip ekspertai teigia, ėjimo varžybose laimėtojo vardas atiteks Broniui Keturakiui, kuris iki šiol šešiose žaidynėse, beeidamas vienas, laimėdavo I-sias vietas. Moterų grupėje laimėtojos dar nebėra aiškios, nes ten, kaikuriose rungtynėse neesant moteriškos lyties atstovių, laurus gali nusinešti vyrai.

Įmonėje

Kaip ilgai dirbate pas mus, Pranai? — klausia vedėjas.

— Dešimt metų.

— Štai kodėl jūs atrodėte man pažįstamas.

Baimė

— Kodėl taip greit nustojai gerti? — klausia išgertuvių bendras savo draugą.

— O gi todėl, kad bijau, nes vieną kartą perdaug išgėręs mačiau iš vienos tris savo uošves.

Santarietiška spauda

— **Santariečių skyrius I-mą savaitę:** Vytautas Kavolis su didžiausiu pasisekimu skaitė paskaitą apie lietuviškojo charakterio savybes, kuri sukėlė gausias diskusijas.

— **Santariečių skyrius II-trą savaitę:** Su didžiausiu pasisekimu Vytautas Kavolis skaitė paskaitą sukėlusią gausias diskusijas apie lietuviškojo charakterio savybes.

— **Santariečių skyrius II-čią savaitę:** Paskaita apie lietuviškojo charakterio savybes, skaityta Vytauto Kavolio, sukėlė gausias diskusijas ir praėjo su didžiausiu pasisekimu.

— **Santariečių skyrius IV-tą savaitę:** Gausias diskusijas sukėlusi paskaita, praėjusi su didžiausiu pasisekimu, buvo skaityta Vytauto Kavolio.

— **Santariečių skyrius V-tą savaitę:** Kavolis Vytautas skaitė...

— **Santariečių skyrius VI-tą savaitę:** skaitė Kavolis Vytautas paskaitą...

Nauja sporto šaka

Prieš porą savaičių Lietuvių auditorijoje suruoštoje sporto parodoje vienas mūsų tautietis, buvęs "Mr. Chicago" pademonstravo naują sporto šaką — raumenų taupymo, krūtinės raitymo, sprando sukinėjimo, kojų miklinimo techniką. Šia sporto šaka labai susidomėjo ten buvusios Grąžinos Sabaliūnaitės tautinių šokių grupės šokėjos, kurios skatina mūsų stalo tenisininkus ir šachmatininkus griebtis šito rimto sporto.

Pasigenda Blandyčių

Toronto sporto žaidynėse dalyvavusi publika buvo nusiminusi, matydama tik vieną Blandytę Chicagos atstovių tarpe. "S. ir D." Specialus sporto korespondentas girdėjo pasipiktinusius žiūrovus, teigaančius, jog be Blandyčių kvarteto Chicagos Neries tinklinio komandoje nėra "susidainavimo".

Emilija Čekienė maišo viralą, kurį prisiųs valgyti "Dirvos" skaitytojams.

Medžiotojai ir meškeriotoiai veikia

Cicero Medžiotojų ir Meškeriotojų sporto klubas plačiai vysto savo veiklą. Nesant Ciceroje miškų nei ežerų nariai praktiką atlieka Steve's klubo patalpose, kur treniruotes praveda plačiai žinomas šio sporto specialistas Stepas Gobis. Kaip teko girdėti, šis klubas norį susijungti su Aleksandros Bronės Katrynos Jameikienės vadovaujamos Cicero tautinių šokių grupės šokėjomis.

E. Tyl.

Vos neatspėjo

Šiais laikais šeštadieninėse mokyklose sunku vaikams išaiškinti kaikurių žodžių prasmę, pavyzdžiui — piemens. Mokytojas mėgina aiškindamas:

— Įsivaizduokite visi, kad jūs esate avelių būrys, o aš... Kas būsiu aš?

— Avinas, ponas mokytojau, — atsiliepė visi kartu.

Draugas Prūseika laikosi už stalo, kad jo neišpūstų antiamerikinei veiklai tirti komisija į jo garbinamą bolševikinį rojų Lietuvoj.